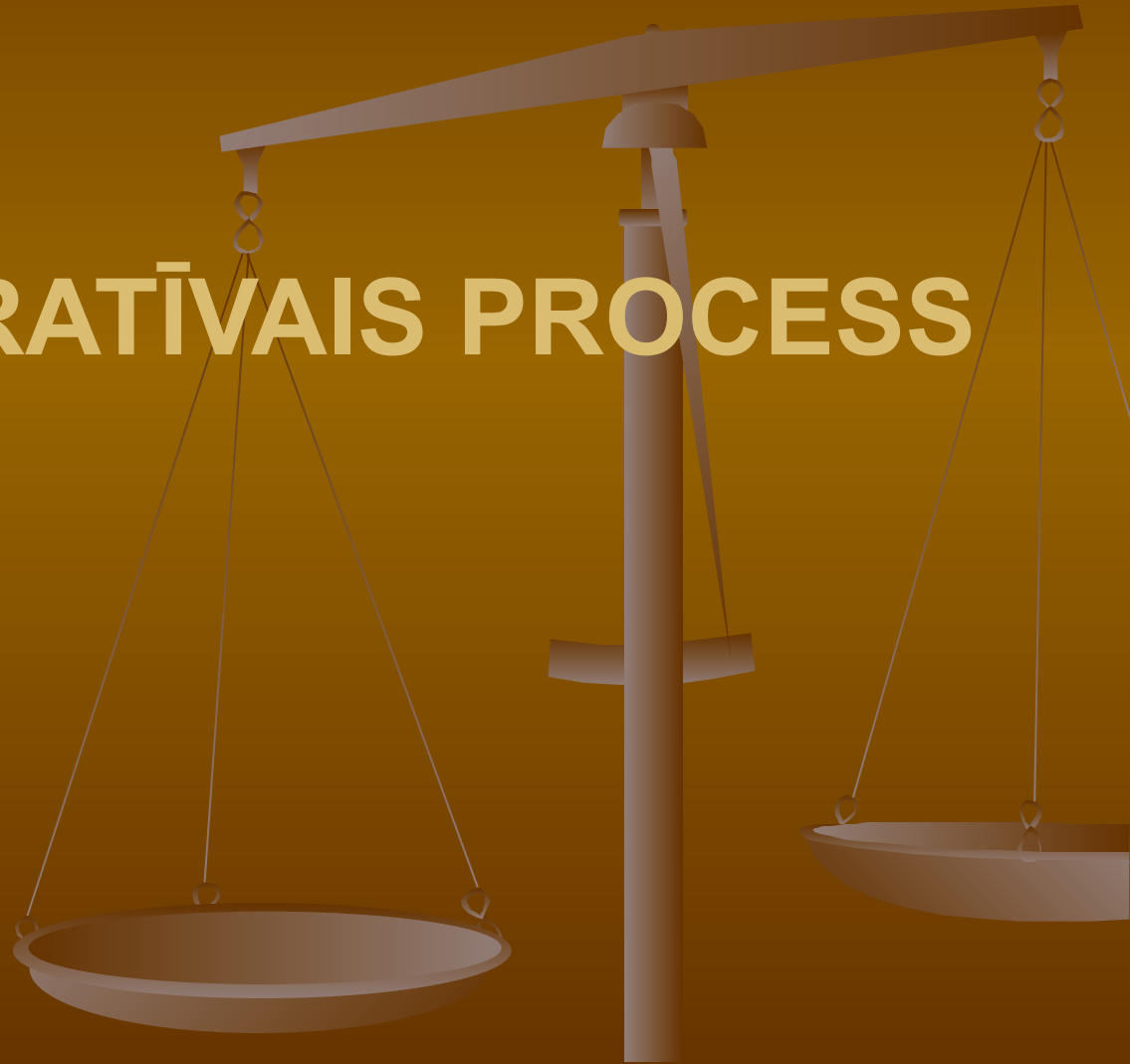

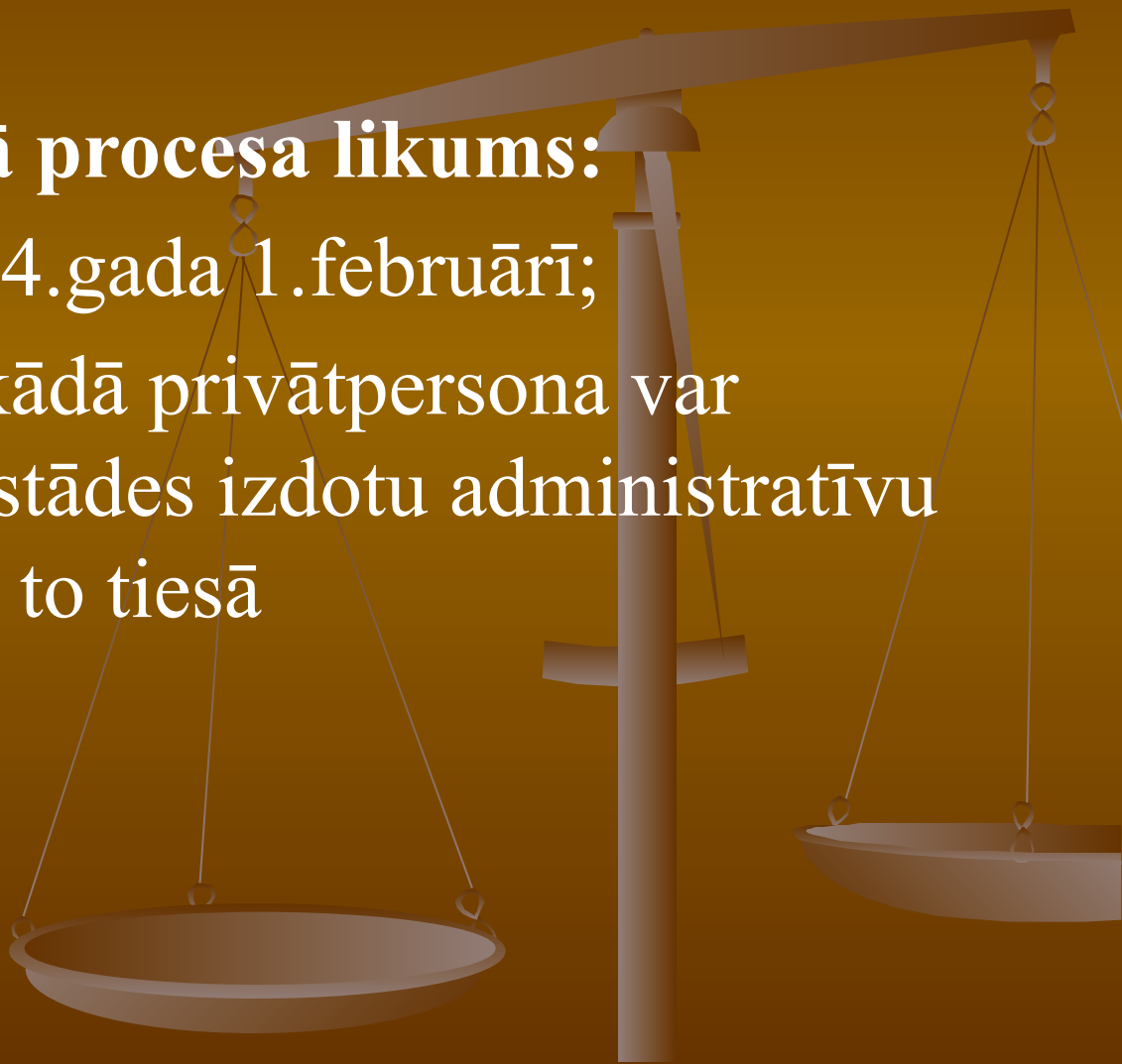
ADMINISTRATĪVAIS PROCESS

Administratīvā procesa tiesiskais pamats

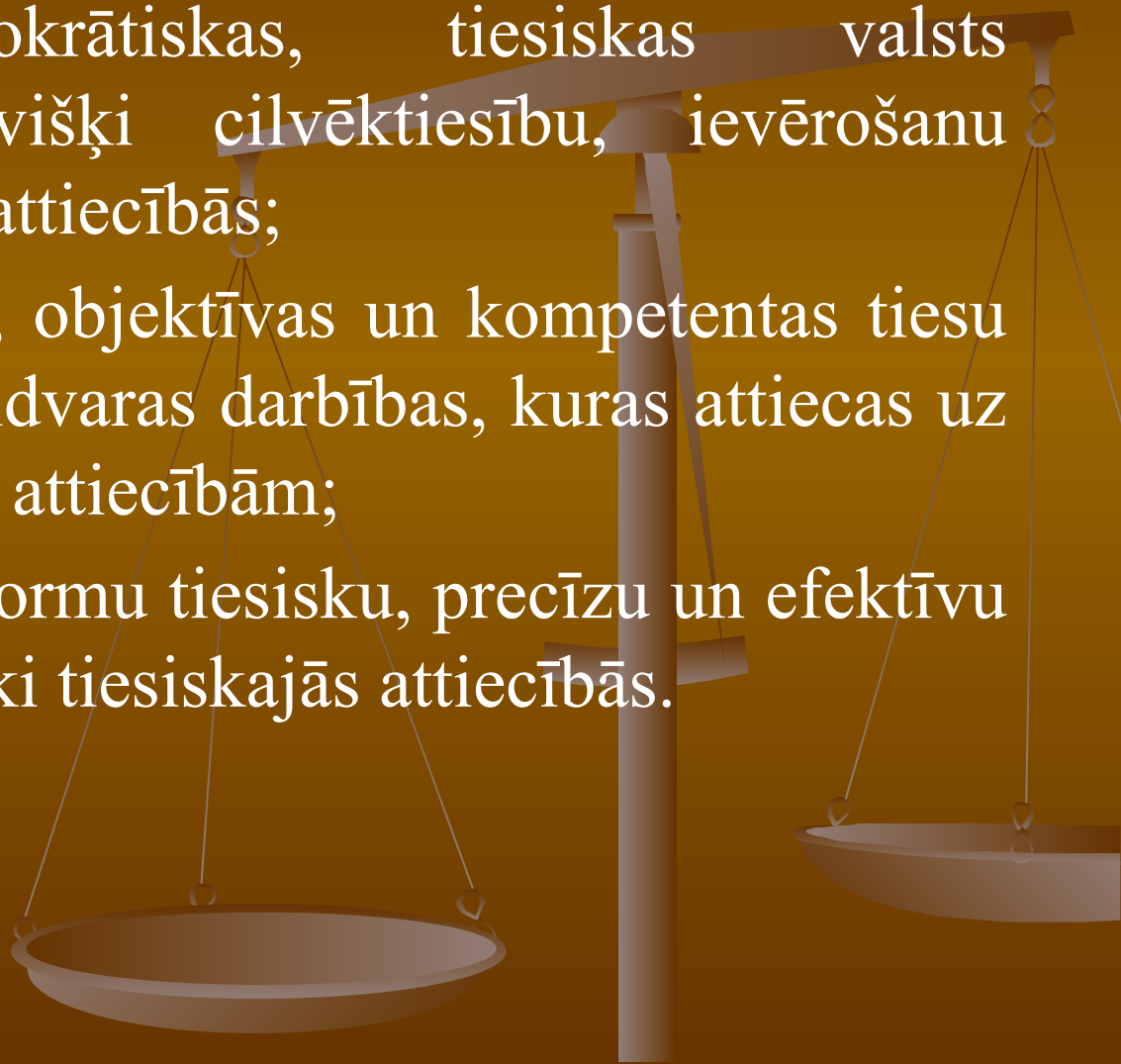
LR Administratīvā procesa likums:

- stājās spēkā 2004.gada 1.februārī;
- nosaka kārtību kādā privātpersona var apstrīdēt valsts iestādes izdotu administratīvu aktu un pārsūdzēt to tiesā

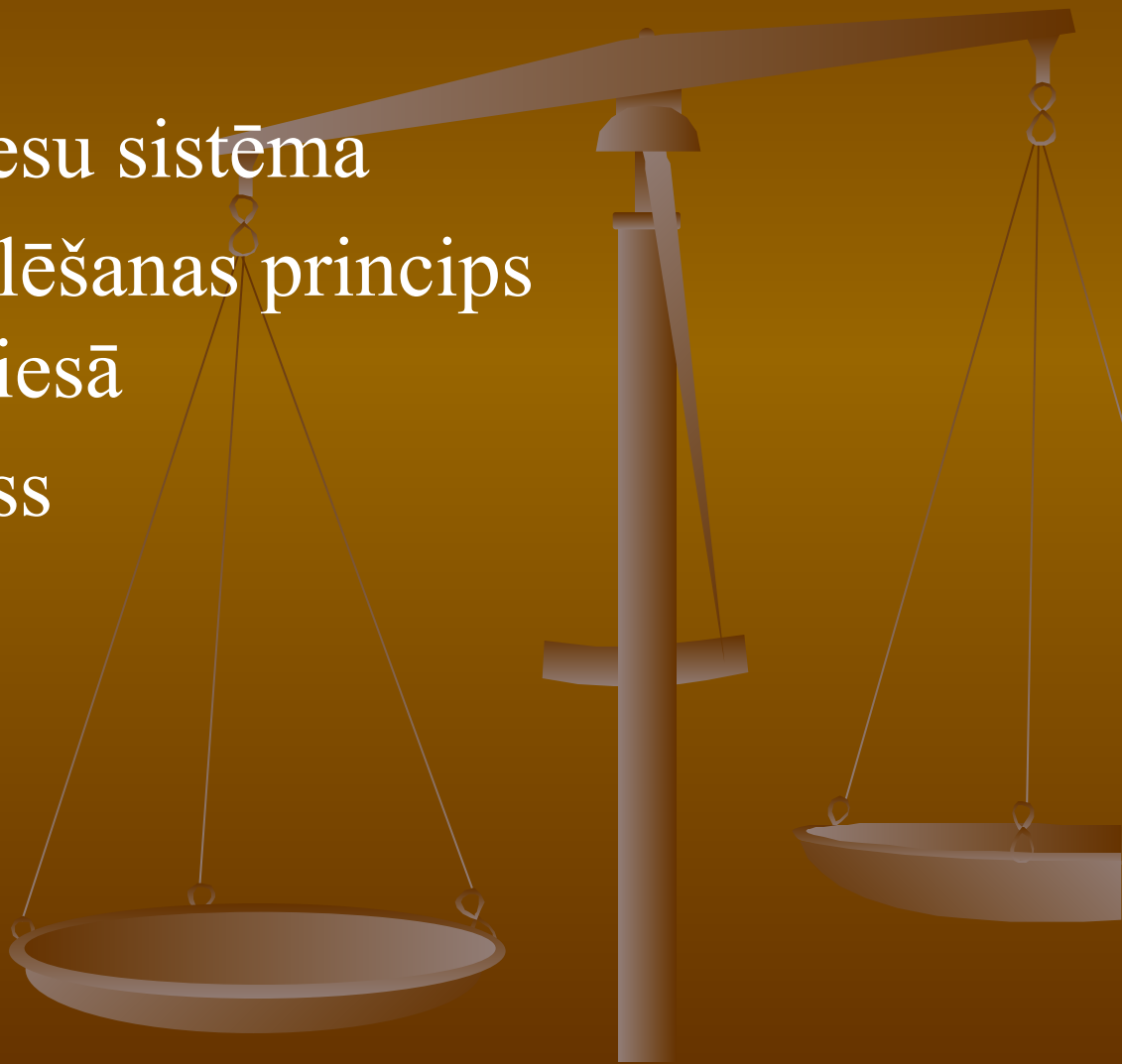
Administratīvā procesa likuma pamاتمērķi (APL 2.pants)

- 4 nodrošināt demokrātiskas, tiesiskas valsts pamatprincipu, sevišķi cilvēktiesību, ievērošanu publiski tiesiskajās attiecībās;
- 4 pakļaut neatkarīgas, objektīvas un kompetentas tiesu varas kontrolei izpildvaras darbības, kuras attiecas uz publiski tiesiskajām attiecībām;
- 4 nodrošināt tiesību normu tiesisku, precīzu un efektīvu piemērošanu publiski tiesiskajās attiecībās.

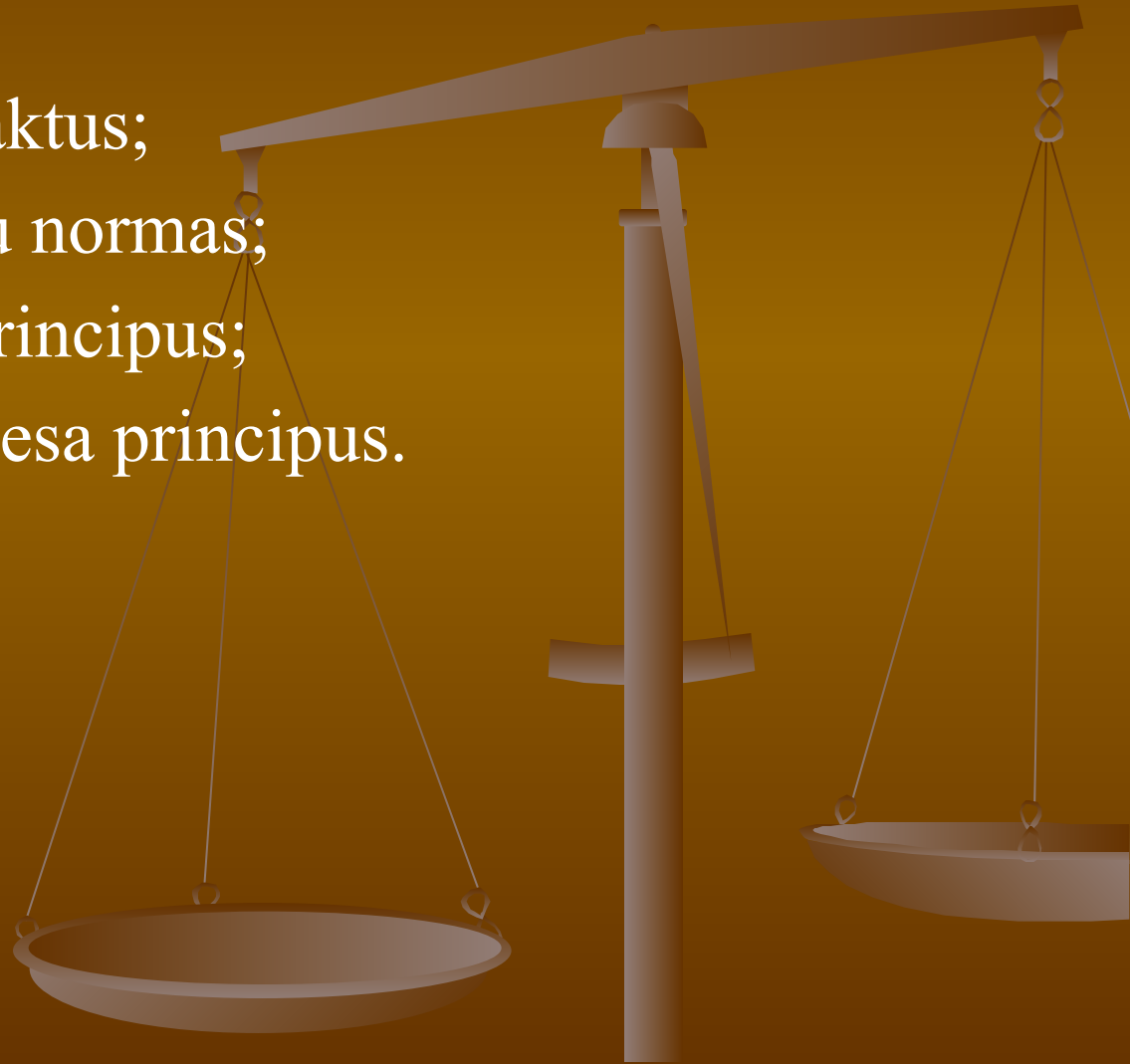
Jaunumi administratīvajā procesā:

- Administratīvo tiesu sistēma
- Objektīvās izmeklēšanas princips administratīvajā tiesā
- Rakstveida process

Iestāde un tiesa administratīvajā procesā piemēro:

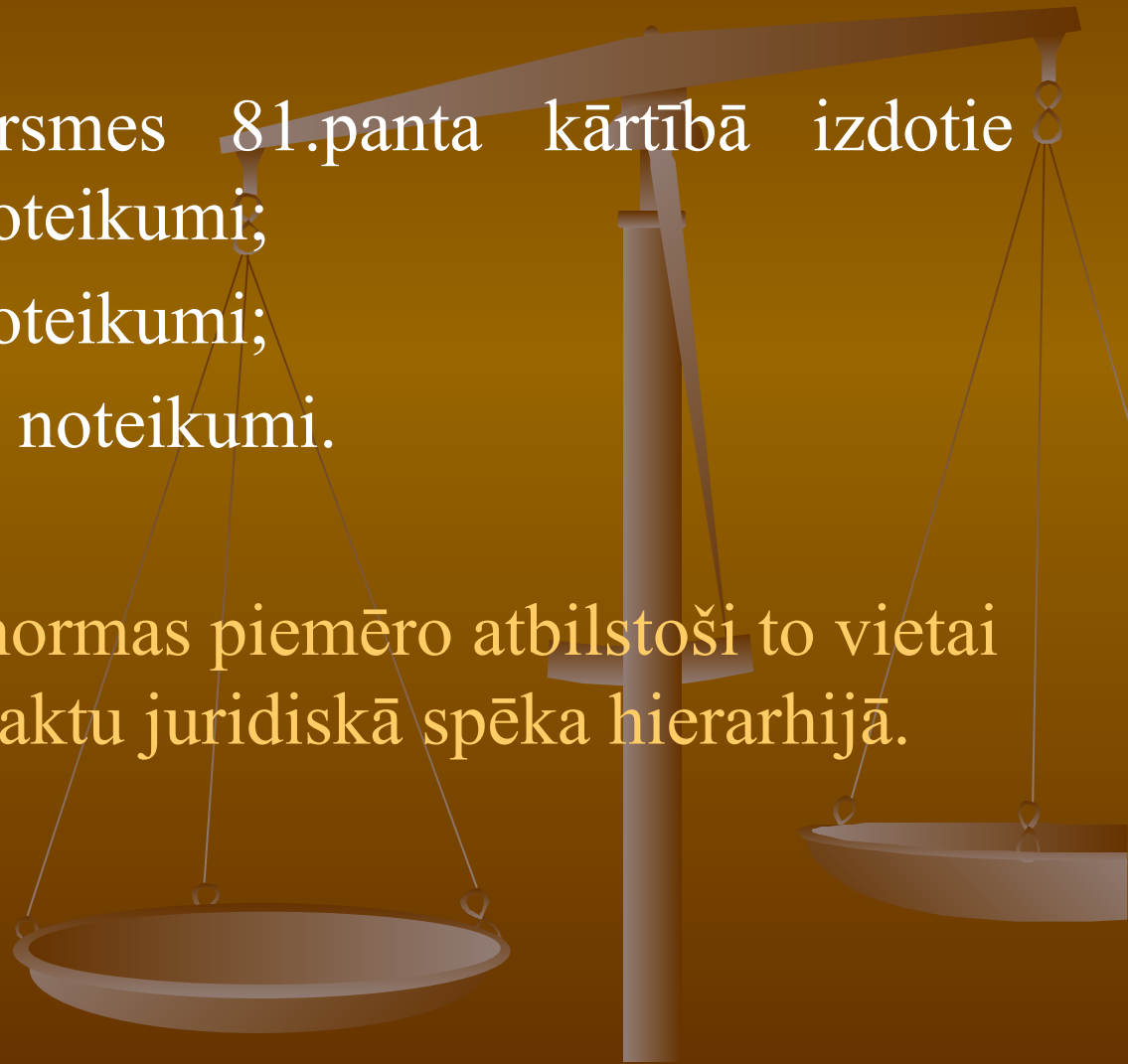
- 4 Ārējos normatīvos aktus;
- 4 Starptautisko tiesību normas;
- 4 Vispārējos tiesību principus;
- 4 Administratīvā procesa principus.

Ārējie normatīvie akti un to hierarhija:

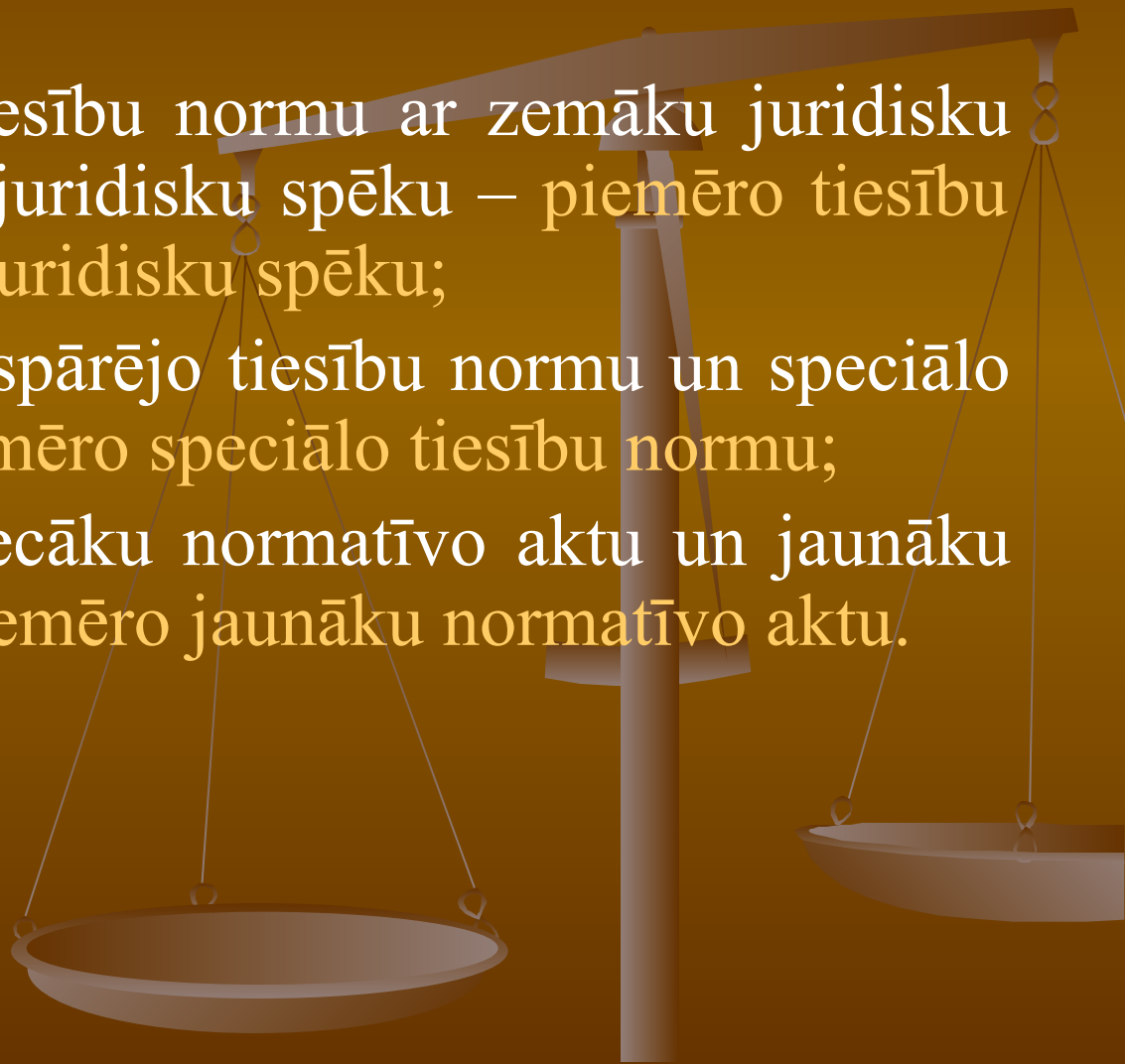
- Satversme;
- 4 Likums un Satversmes 81.panta kārtībā izdotie Ministru kabineta noteikumi;
- 4 Ministru kabineta noteikumi;
- 4 Pašvaldību saistošie noteikumi.

Starptautisko tiesību normas piemēro atbilstoši to vietai ārējo normatīvo aktu juridiskā spēka hierarhijā.

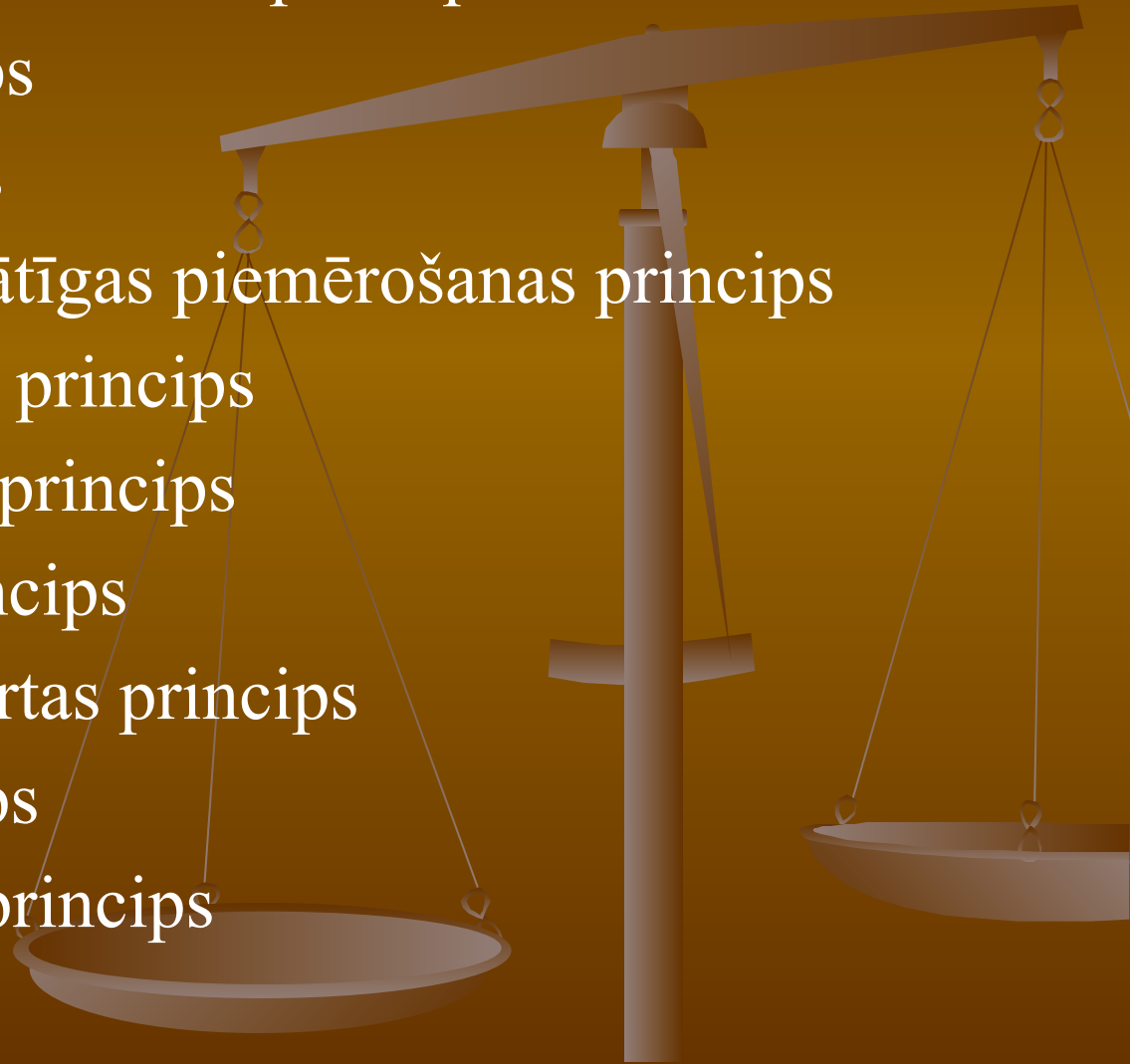
Ārējo normatīvo aktu un iekšējo normatīvo aktu piemērošana

- 4 Ja pretruna starp tiesību normu ar zemāku juridisku spēku un augstāku juridisku spēku – piemēro tiesību normu ar augstāku juridisku spēku;
- 4 Ja pretruna starp vispārējo tiesību normu un speciālo tiesību normu – piemēro speciālo tiesību normu;
- 4 Ja pretruna starp vecāku normatīvo aktu un jaunāku normatīvo aktu – piemēro jaunāku normatīvo aktu.

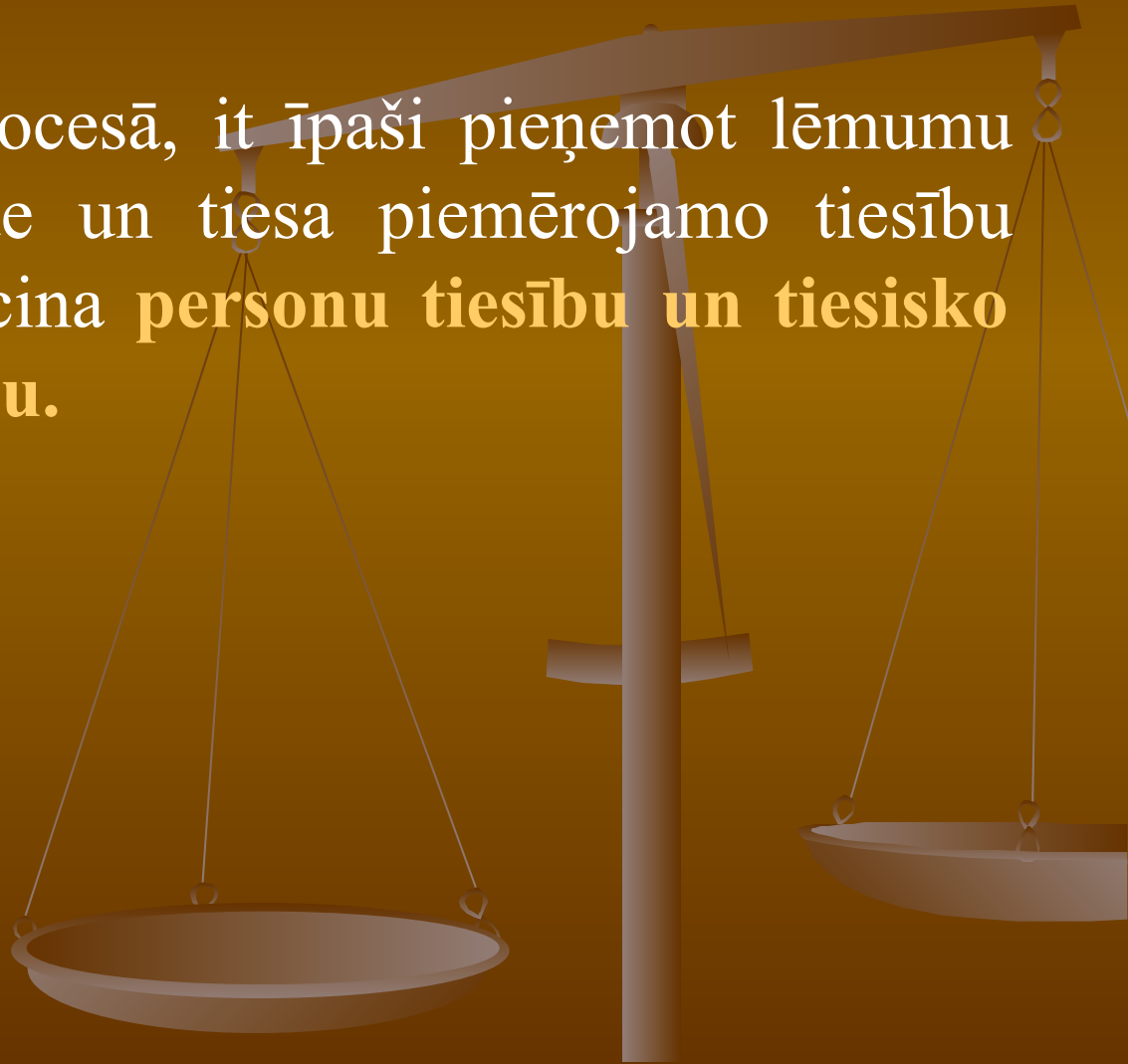
Administratīvā procesa principi (APL 4.pants)

1. Personas tiesību ievērošanas princips
2. Vienlīdzības princips
3. Tiesiskuma princips
4. Tiesību normu saprātīgas piemērošanas princips
5. Patvaļas aizlieguma princips
6. Tiesiskās paļāvības princips
7. Likuma atrunas princips
8. Demokrātiskas iekārtas princips
9. Samērīguma princips
10. Likuma prioritātes princips

Personas tiesību ievērošanas princips (APL 24.pants)

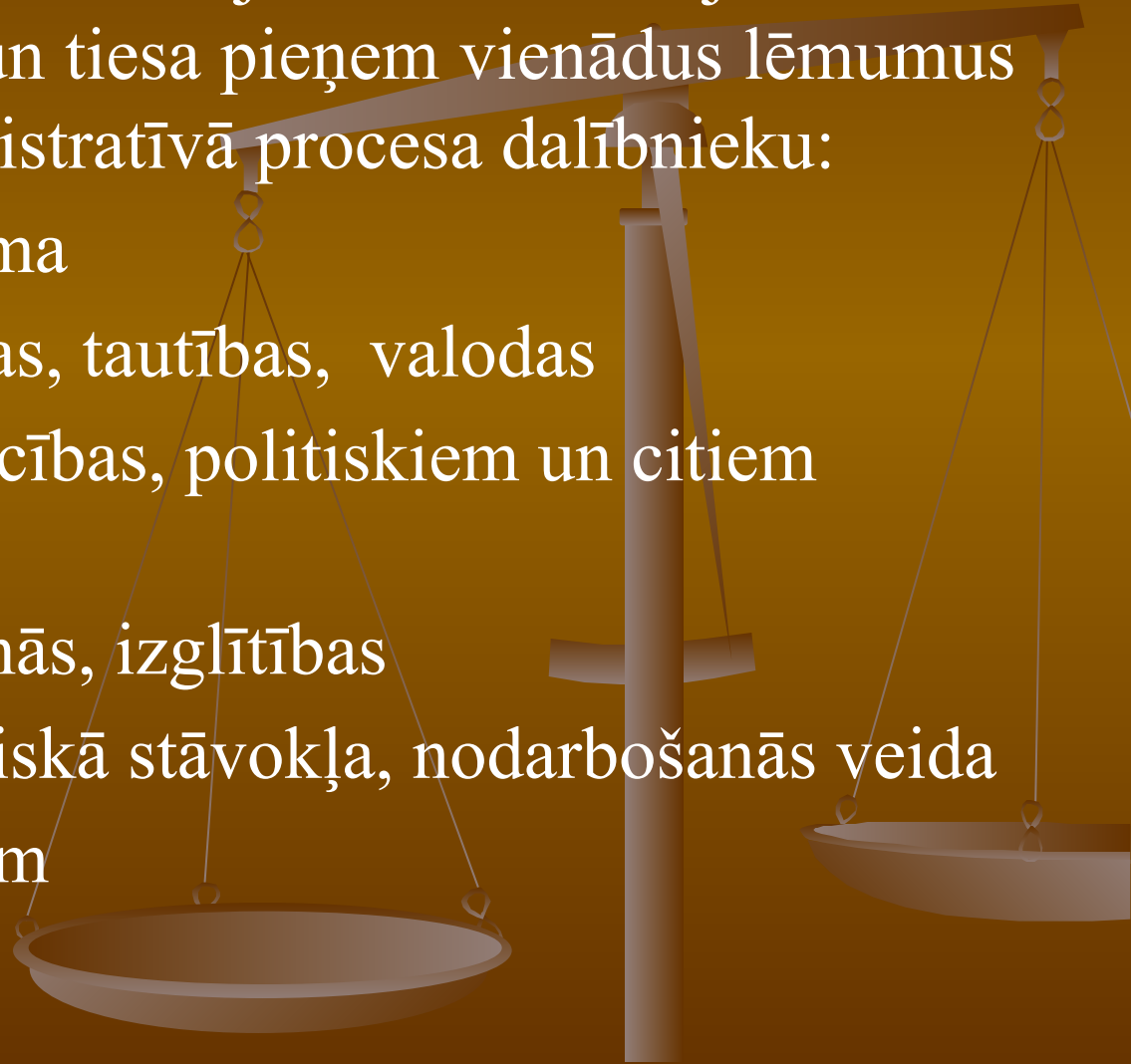
Administratīvajā procesā, it īpaši pieņemot lēmumu pēc būtības, iestāde un tiesa piemērojamo tiesību normu ietvaros veicina **personu tiesību un tiesisko interešu aizsardzību.**

Vienlīdzības princips (APL 6.pants)

Pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem lietas apstākļiem iestāde un tiesa pieņem vienādus lēmumus neatkarīgi no administratīvā procesa dalībnieku:

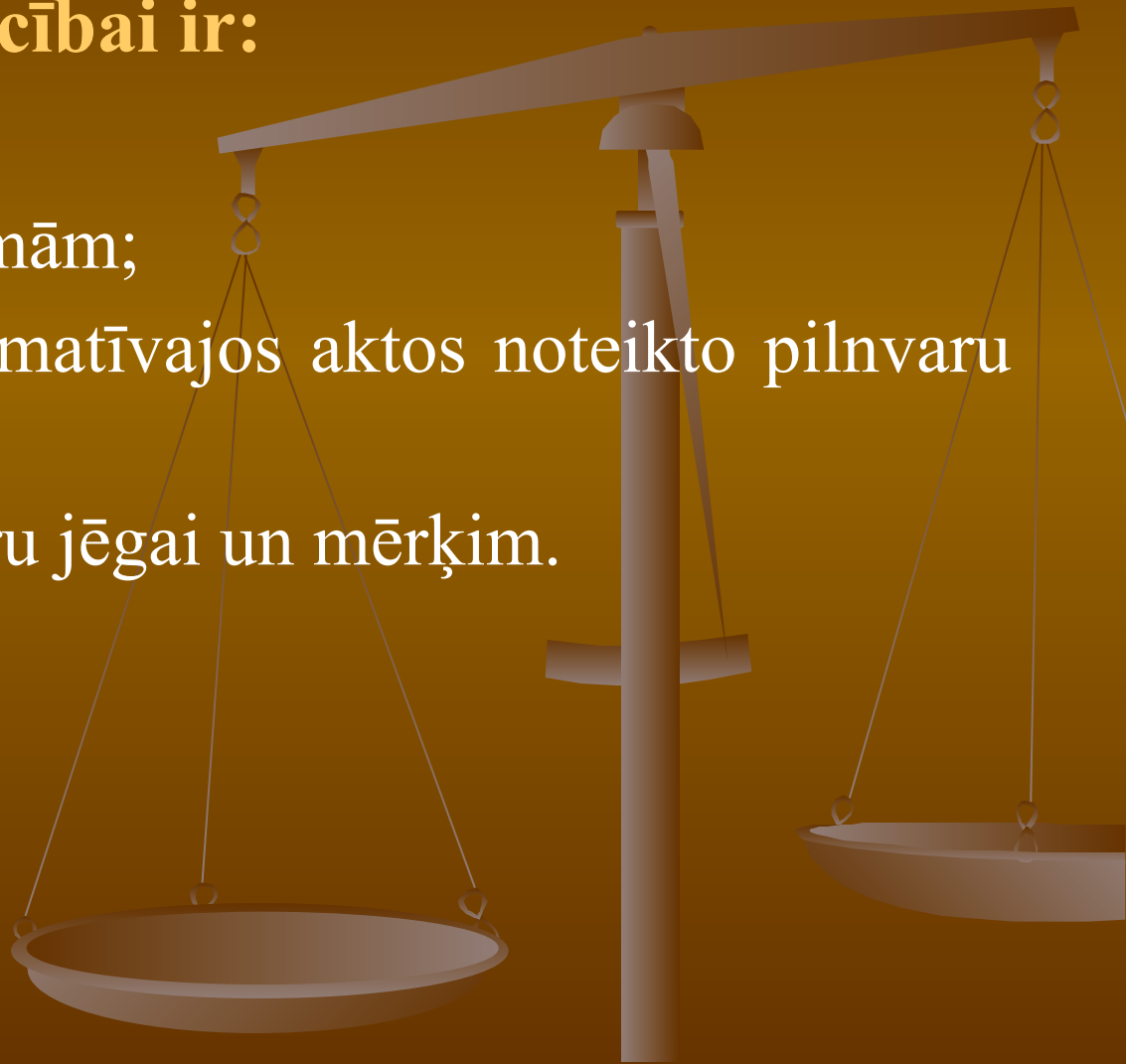
- vecuma, dzimuma
- rases, ādas krāsas, tautības, valodas
- reliģiskās pārliecības, politiskiem un citiem uzskatiem
- sociālās izcelšanās, izglītības
- sociālā un mantiskā stāvokļa, nodarbošanās veida
- citiem apstākļiem

Tiesiskuma princips (APL 7.pants)

Iestādes un tiesas rīcībai ir:

- 4 jāatbilst tiesību normām;
- 4 tām jādarbojas normatīvajos aktos noteikto pilnvaru ietvaros;
- 4 atbilstoši šo pilnvaru jēgai un mērķim.

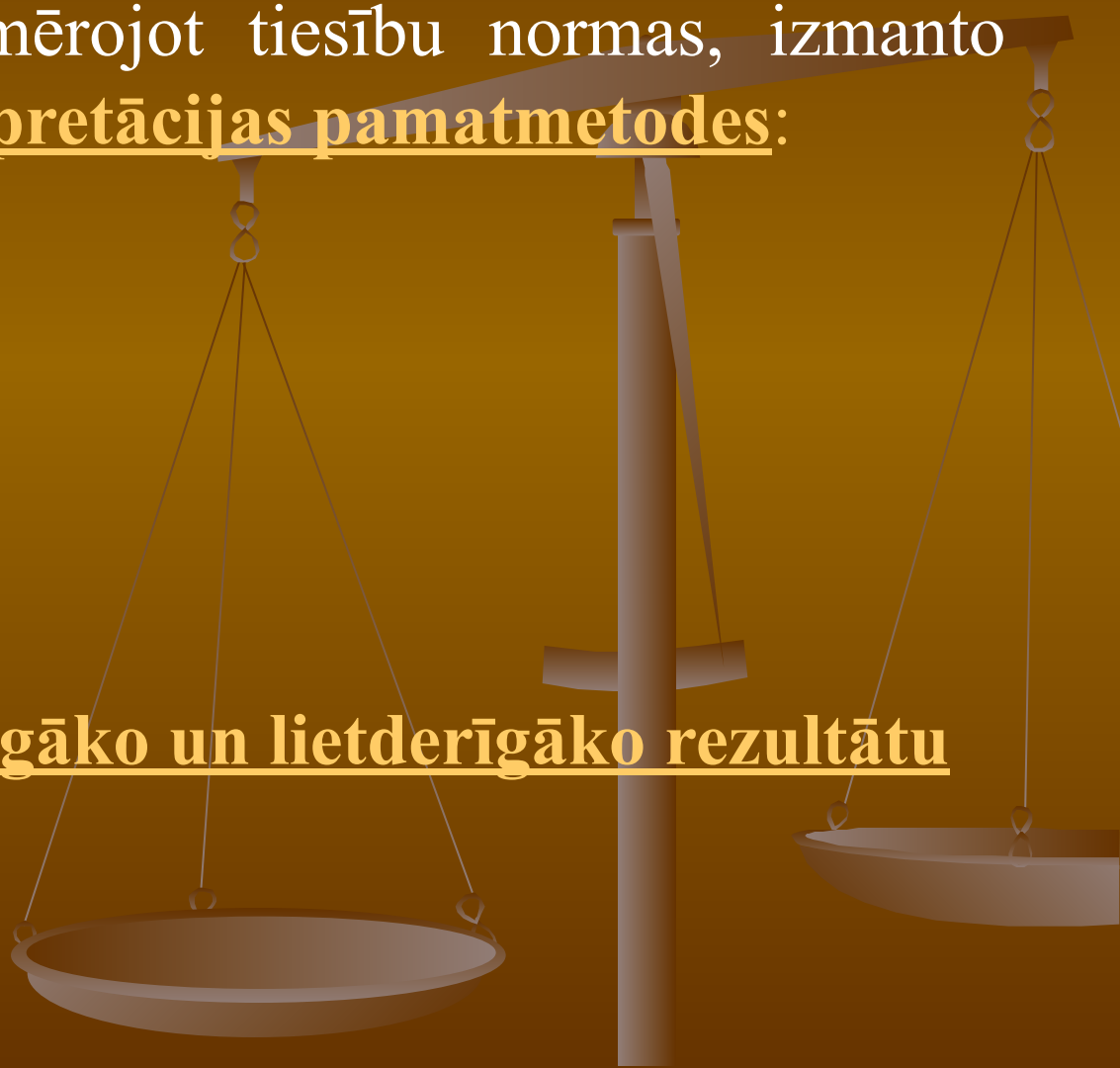

Tiesību normu saprātīgas piemērošanas princips (APL 8.pants)

Iestāde un tiesa piemērojot tiesību normas, izmanto tiesību normu interpretācijas pamatmetodes:

- gramatisko
- sistemātisko
- vēsturisko
- 4 teleoloģisko

Lai sasniegtu taisnīgāko un lietderīgāko rezultātu

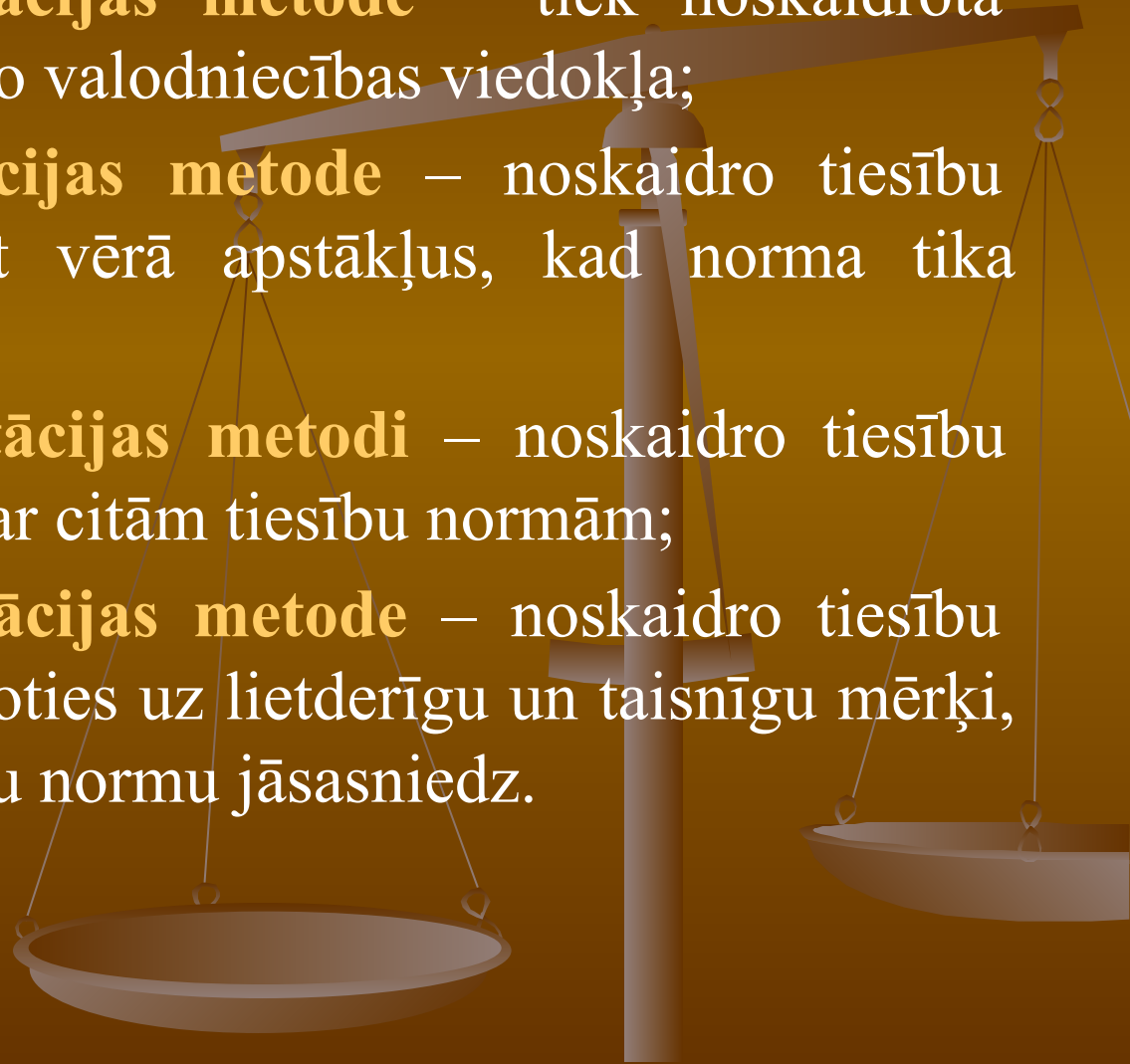
Tiesību normu interpretācija (tulkošana) (APL 17.pants)

Gramatiskā interpretācijas metode – tiek noskaidrota tiesību normas jēga no valodniecības viedokļa;

Vēsturiskā interpretācijas metode – noskaidro tiesību normas jēgu, ņemot vērā apstākļus, kad norma tika pieņemta;

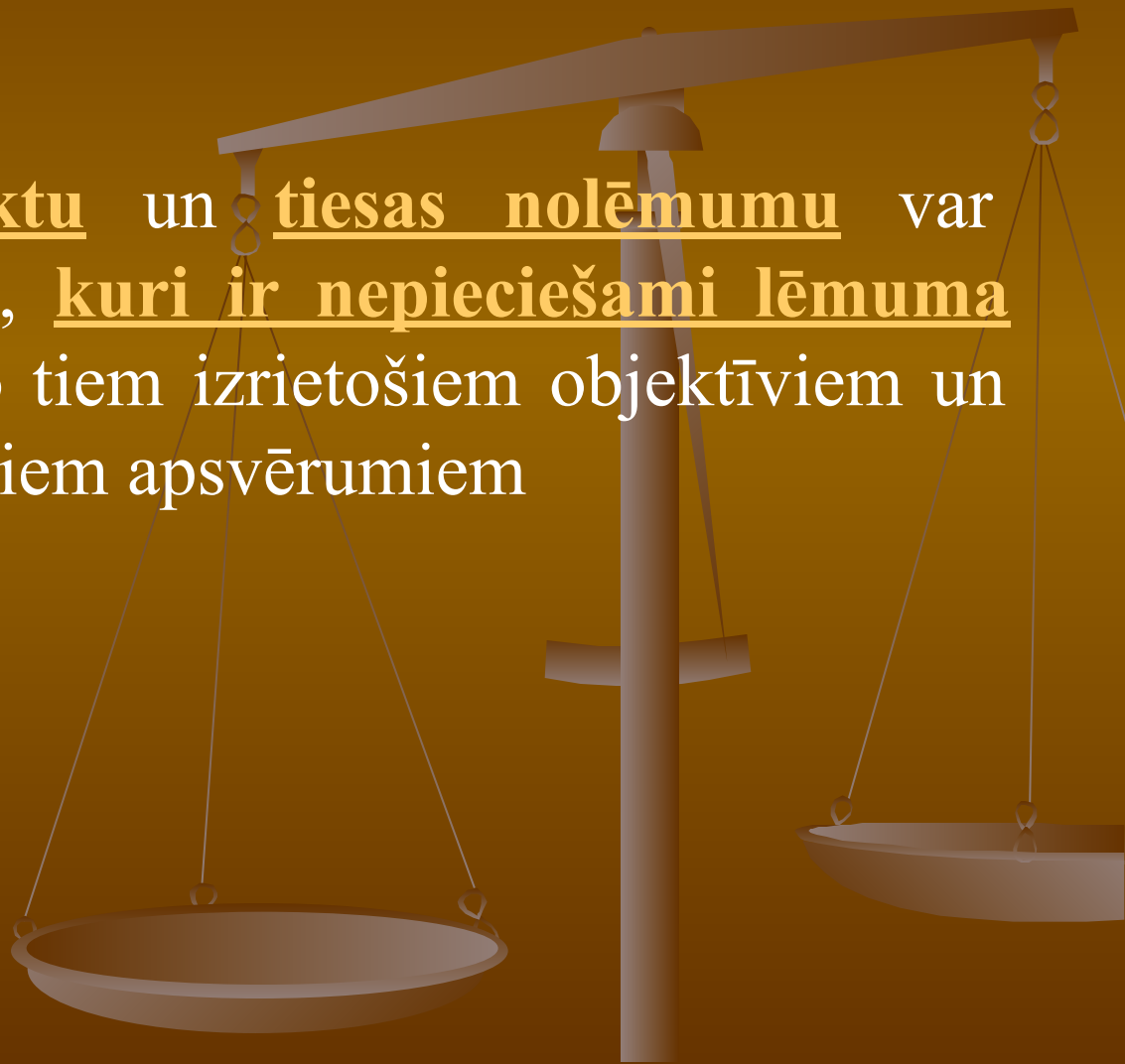
Sistemātisko interpretācijas metodi – noskaidro tiesību normas jēgu saistībā ar citām tiesību normām;

Teleoloģiskā interpretācijas metode – noskaidro tiesību normas jēgu pamatojoties uz lietderīgu un taisnīgu mērķi, kas ar attiecīgo tiesību normu jāsasniedz.

Patvaļas aizlieguma princips (APL 9.pants)

Administratīvo aktu un tiesas nolēmumu var pamatot ar faktiem, kuri ir nepieciešami lēmuma pieņemšanai un no tiem izrietošiem objektīviem un racionāliem juridiskiem apsvērumiem

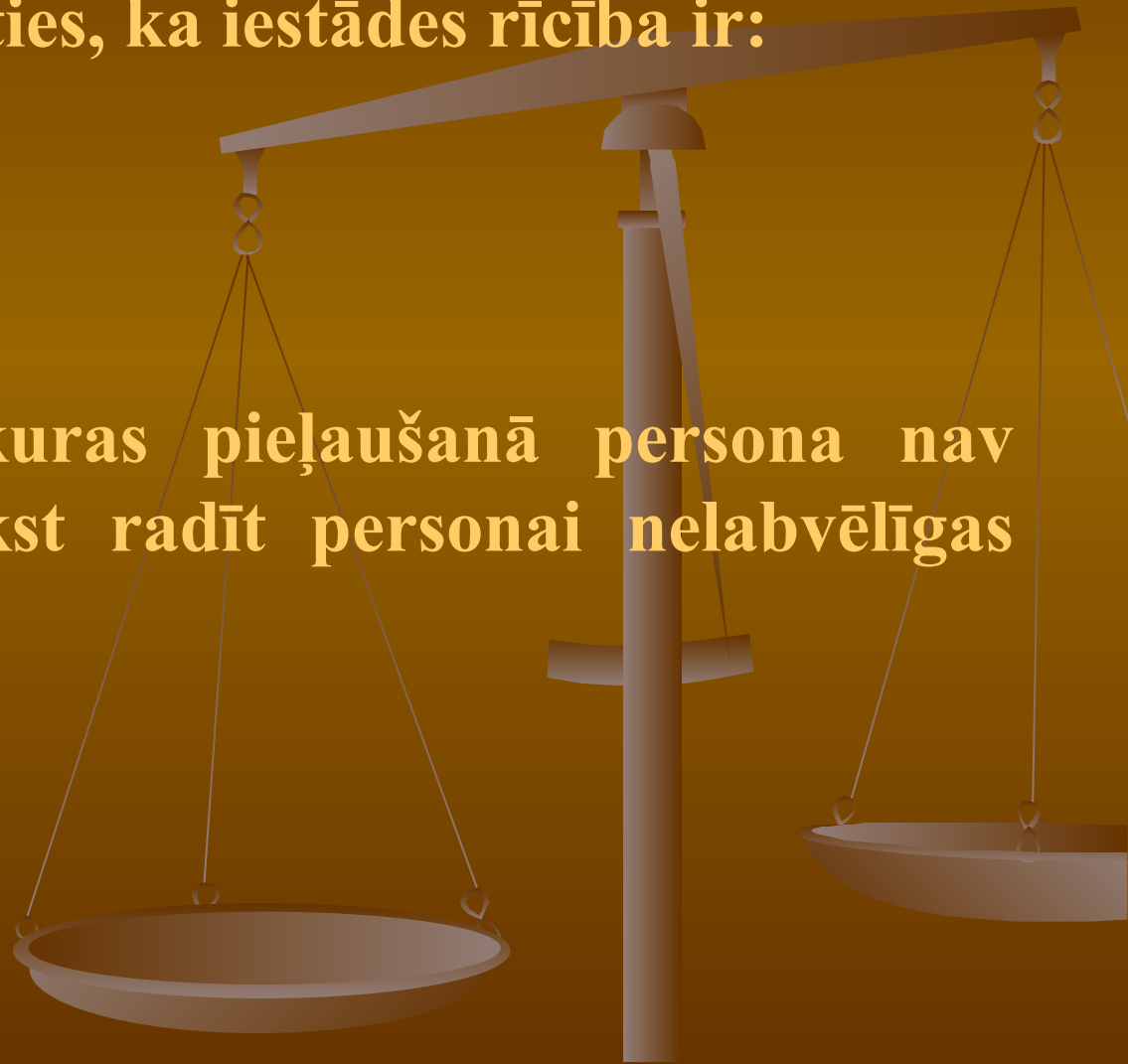

Tiesiskas paļāvības princips (APL 10.pants)

Persona var paļauties, ka iestādes rīcība ir:

- Tiesiska
- Konsekventa

Iestādes kļūda, kuras pieļaušanā persona nav vainojama, nedrīkst radīt personai nelabvēlīgas sekas

Likuma atrunas princips (APL 11.pants)

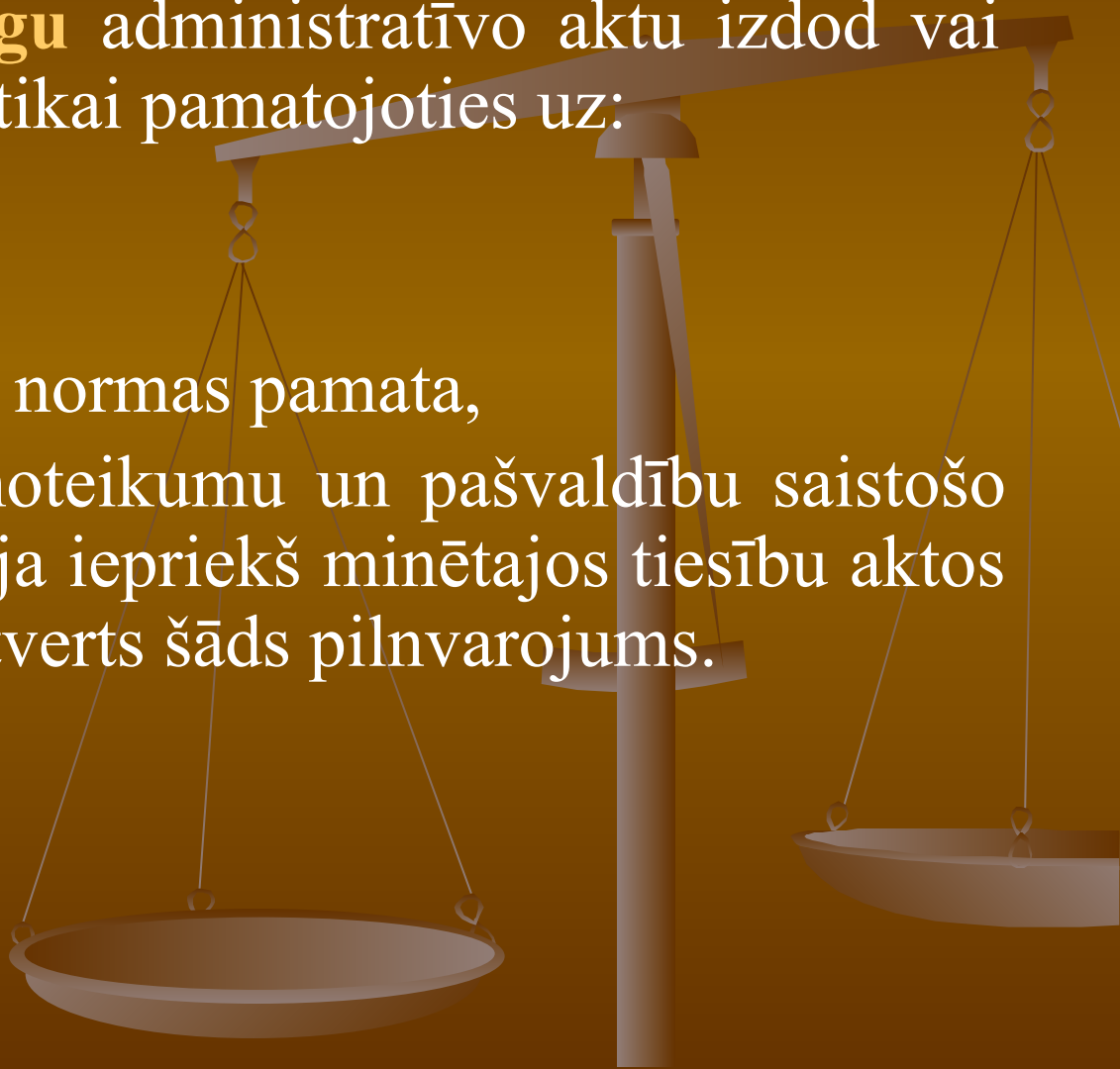
Personai nelabvēlīgu administratīvo aktu izdod vai veic faktisku rīcību tikai pamatojoties uz:

□ Satversmi

4 likuma

4 starptautisko tiesību normas pamata,

4 Ministru kabineta noteikumu un pašvaldību saistošo noteikumu pamata, ja iepriekš minētajos tiesību aktos ir tieši vai netieši ietverts šāds pilnvarojums.

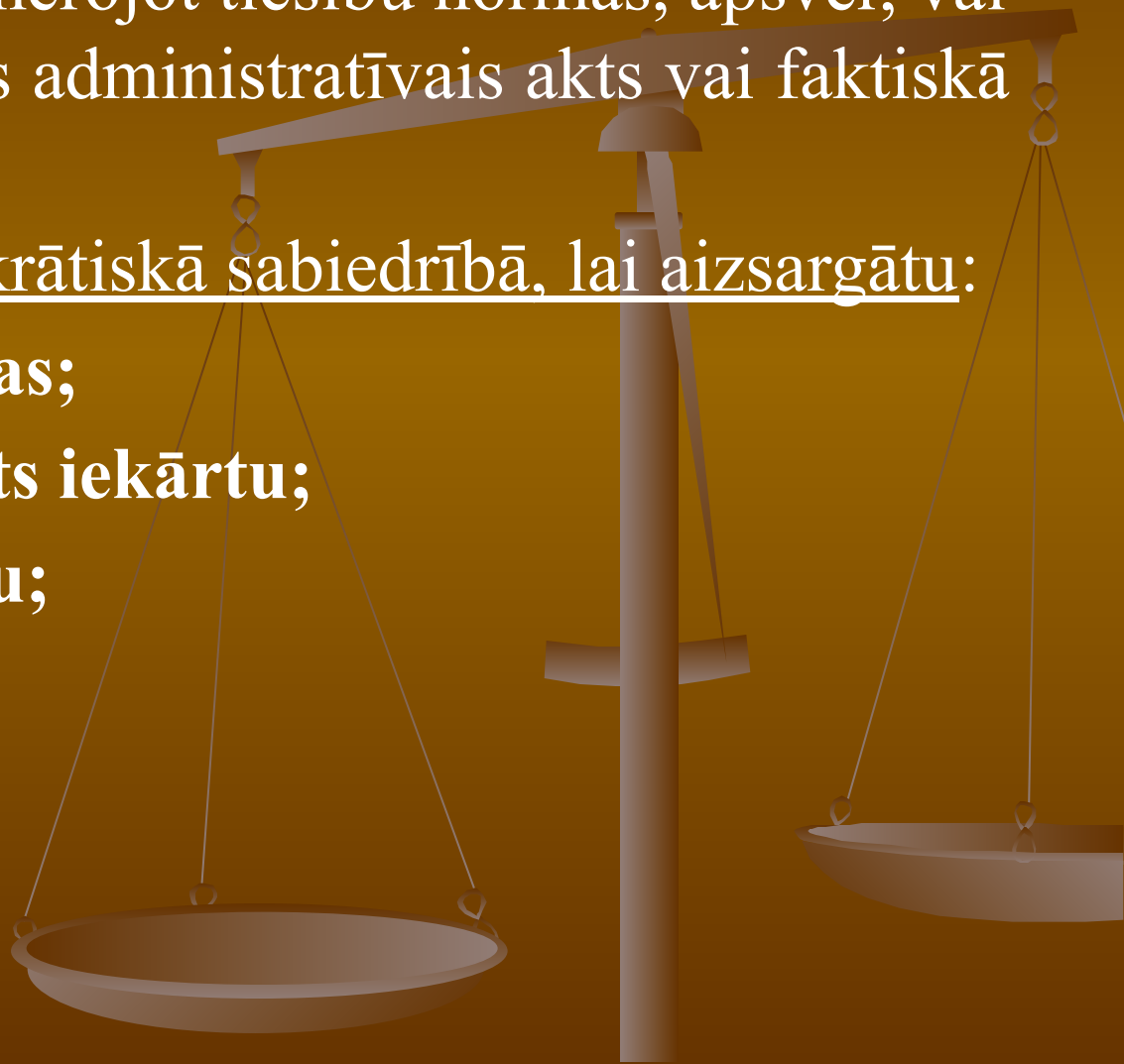

Demokrātiskas iekārtas princips (APL 12.pants)

Iestāde un tiesa piemērojot tiesību normas, apsver, vai personai nelabvēlīgs administratīvais akts vai faktiskā rīcība ir:

nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, lai aizsargātu:

- citu personu tiesības;
- demokrātisko valsts iekārtu;
- 4 sabiedrības drošību;
- 4 labklājību;
- 4 tikumību.

Samērīguma princips (APL 13.pants)

Labumam, ko sabiedrība iegūst ar ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, ir jābūt lielākam nekā viņa tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumam.

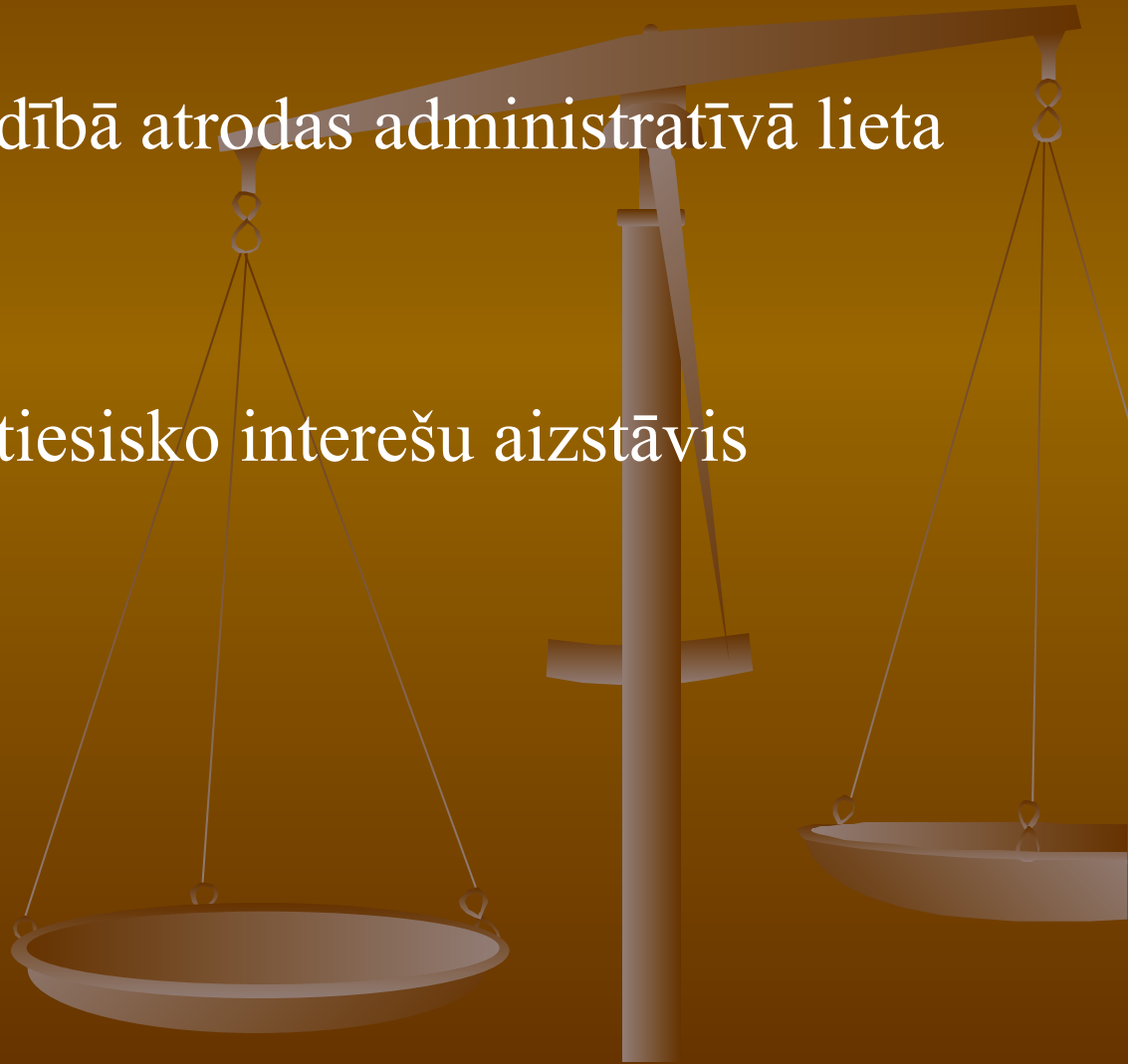
Būtisku personas tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumi ir attaisnojami tikai ar nozīmīgu sabiedrības labumu.

Administratīvā procesa dalībnieki

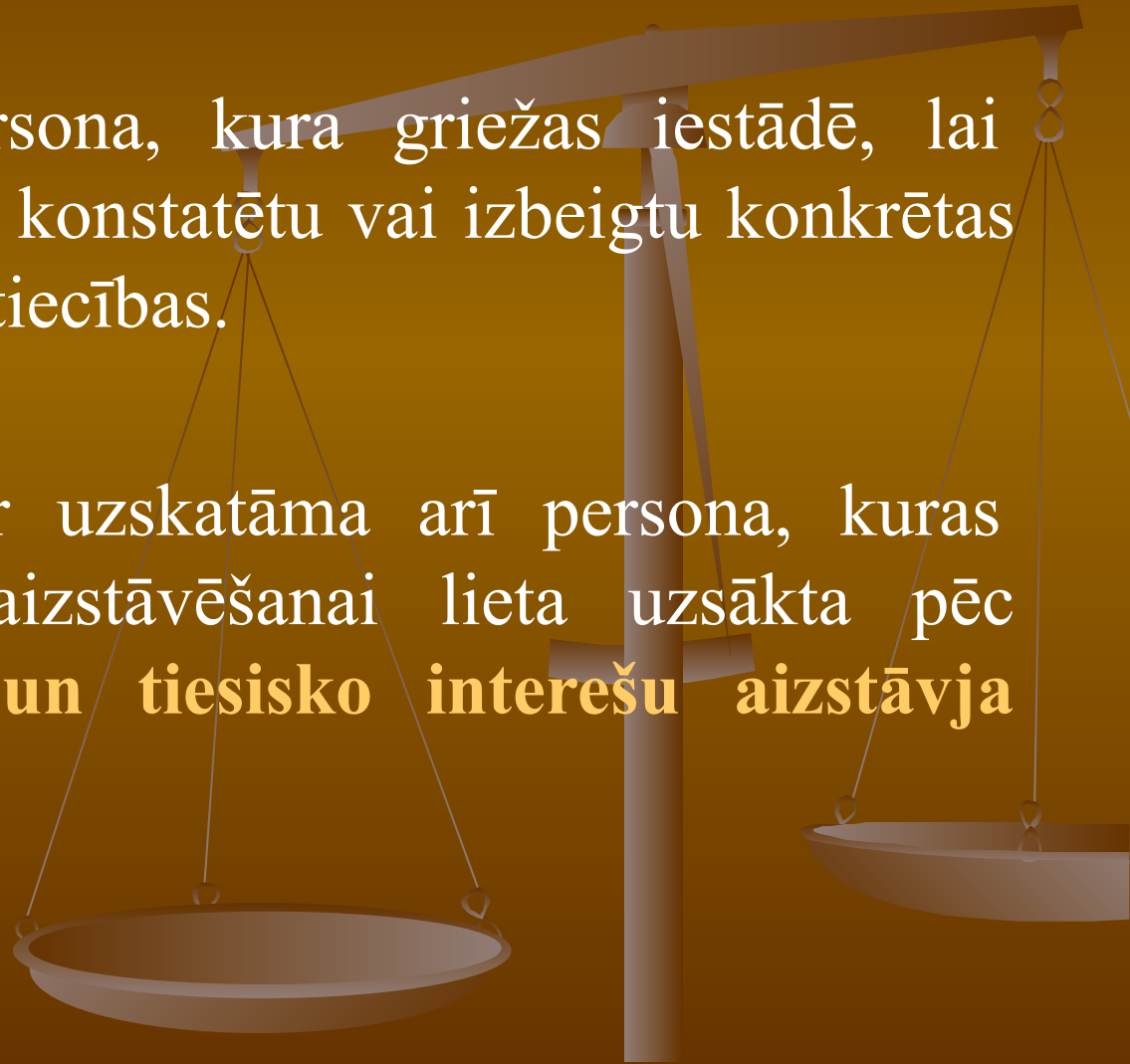
Administratīvā procesa dalībnieki (APL 24.pants)

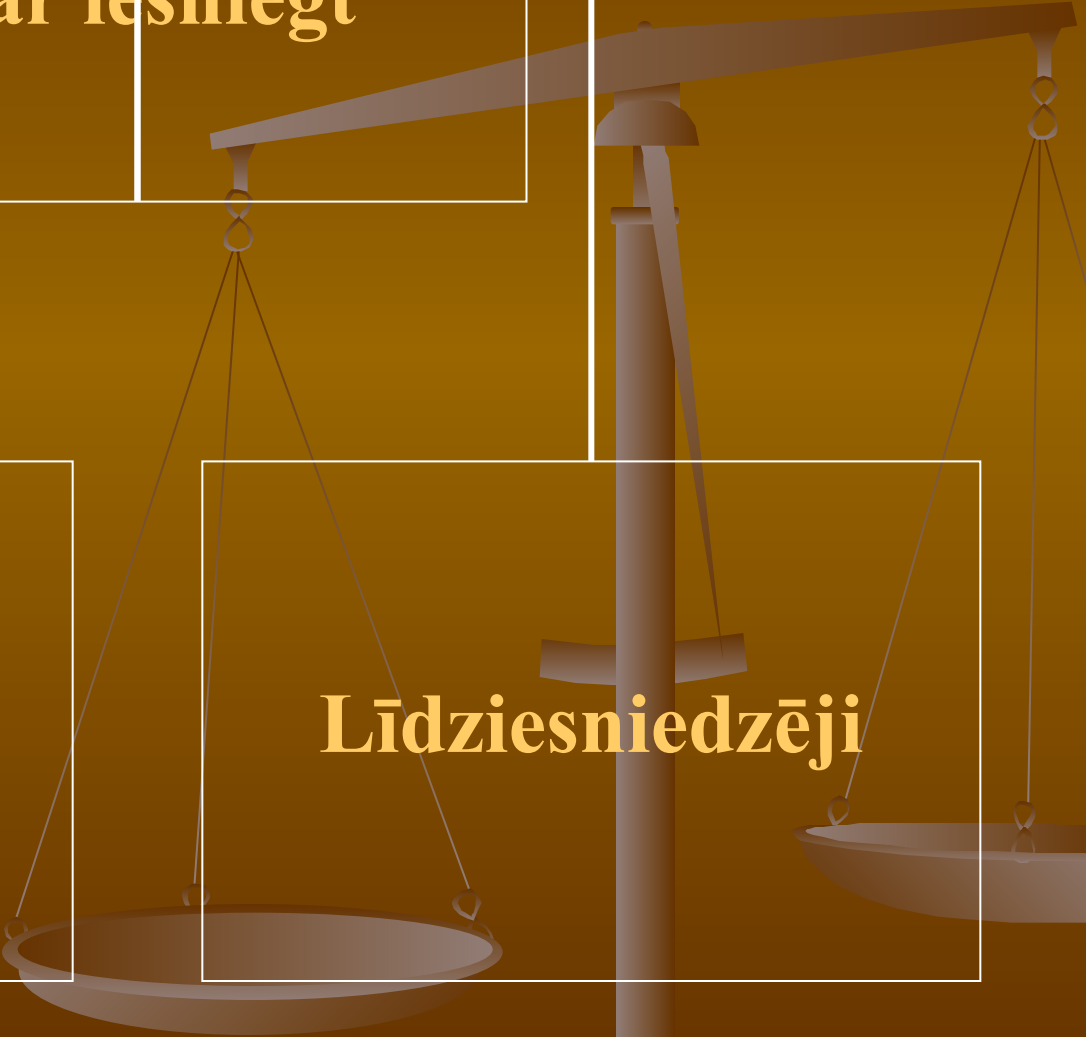
1. Iesniedzējs
2. Iestāde, kuras lietvedībā atrodas administratīvā lieta
3. Adresāts
4. Trešā persona
5. Personas tiesību un tiesisko interešu aizstāvis
6. Pieteicējs
7. Atbildētājs
8. Pārstāvis

Iesniedzējs (APL 25.pants)

- Iesniedzējs ir persona, kura griežas iestādē, lai nodibinātu, grozītu, konstatētu vai izbeigtu konkrētas publiski tiesiskās attiecības.
- Par iesniedzēju ir uzskatāma arī persona, kuras tiesisko interešu aizstāvēšanai lieta uzsākta pēc **personas tiesību un tiesisko interešu aizstāvja iesnieguma.**

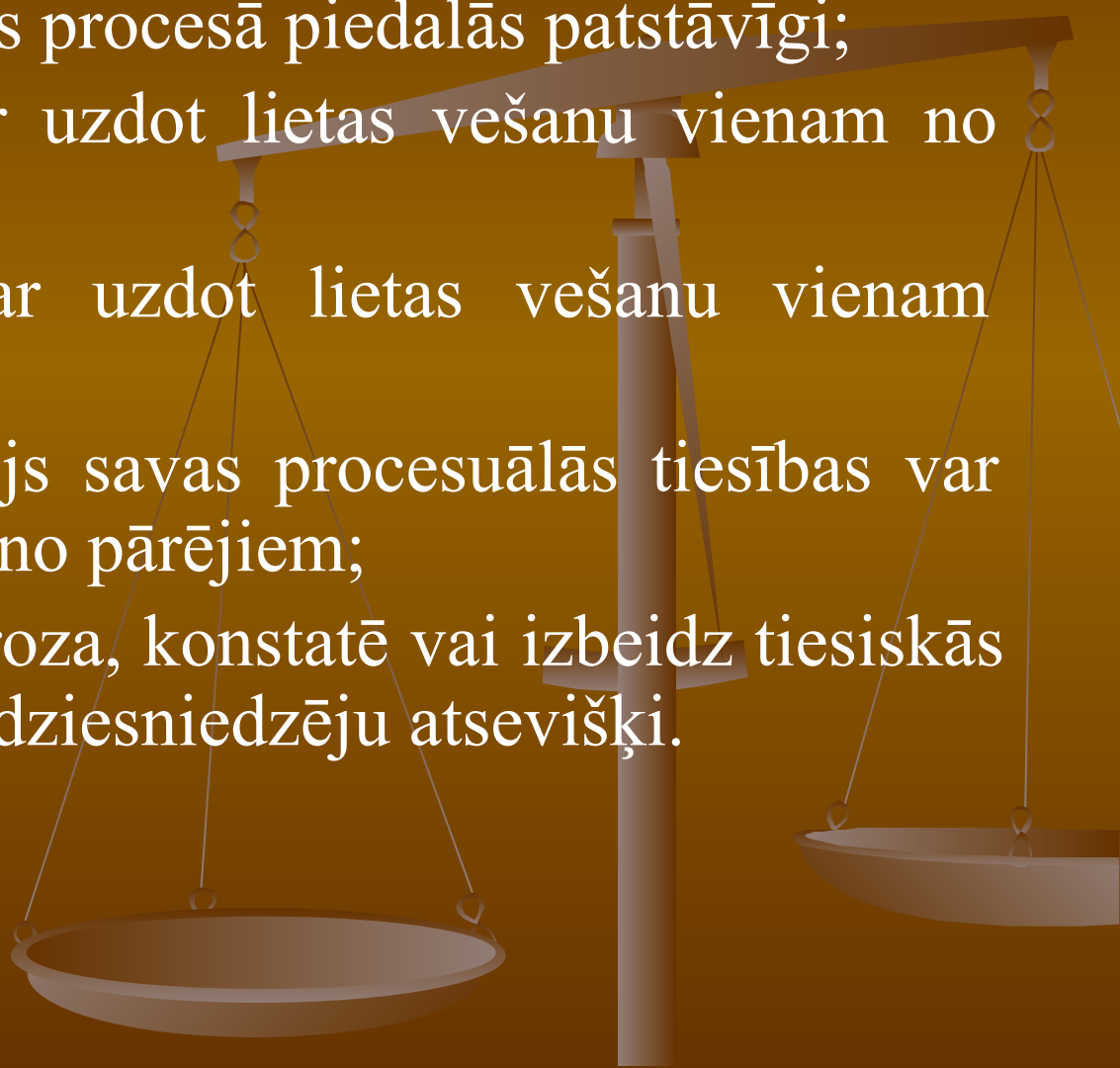
**Iestādē iesniegumu
var iesniegt**

Viens iesniedzējs

Līdziesniedzēji

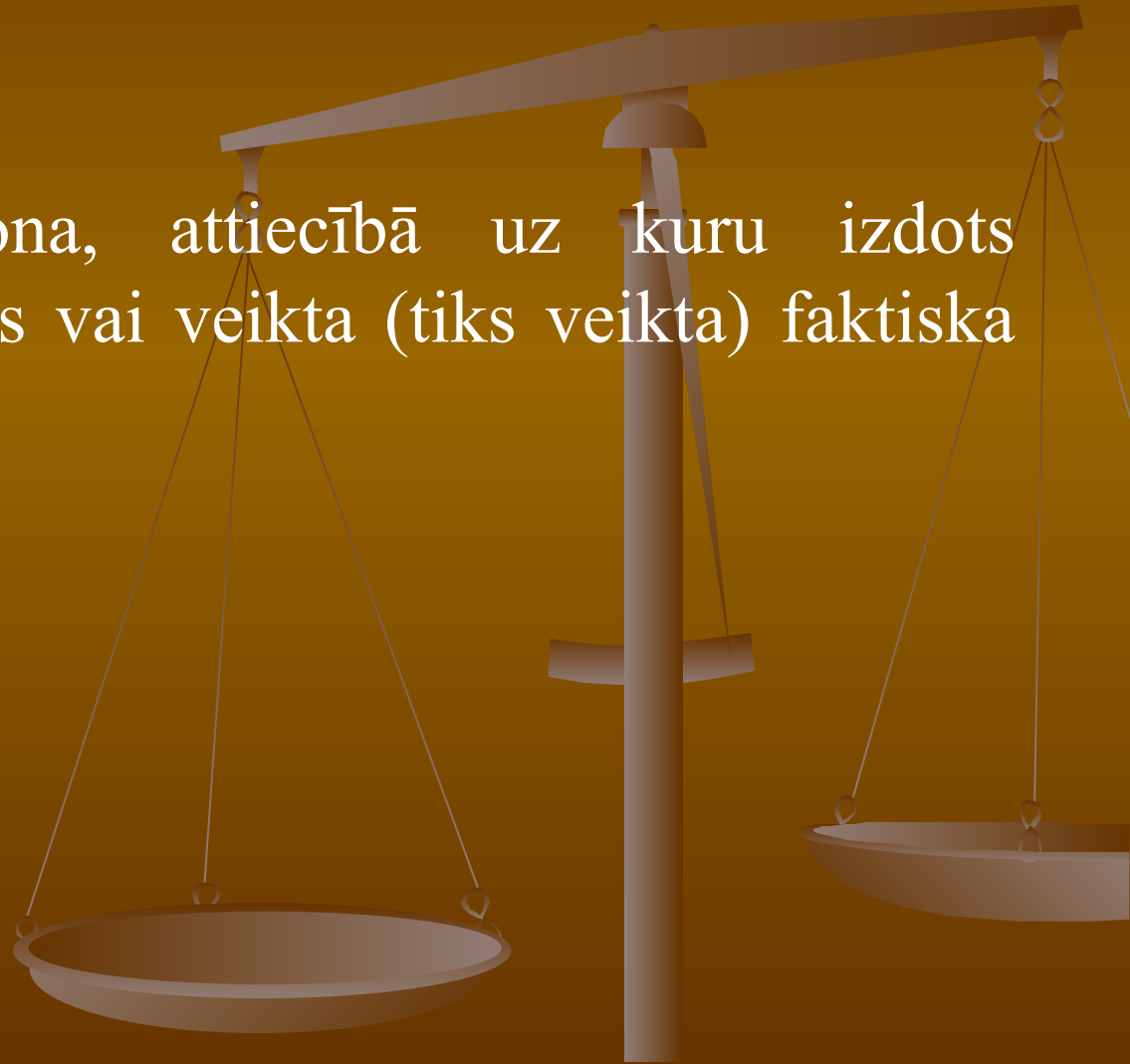
Līdziesniedzēji (APL 26.pants)

- Katrs līdziesniedzējs procesā piedalās patstāvīgi;
- Līdziesniedzēji var uzdot lietas vešanu vienam no viņu vidus;
- Līdziesniedzēji var uzdot lietas vešanu vienam kopējam pārstāvim;
- Katrs līdziesniedzējs savas procesuālās tiesības var izmantot neatkarīgi no pārējiem;
- Iestāde nodibina, groza, konstatē vai izbeidz tiesiskās attiecības ar katru līdziesniedzēju atsevišķi.

Adresāts (APL 27.pants)

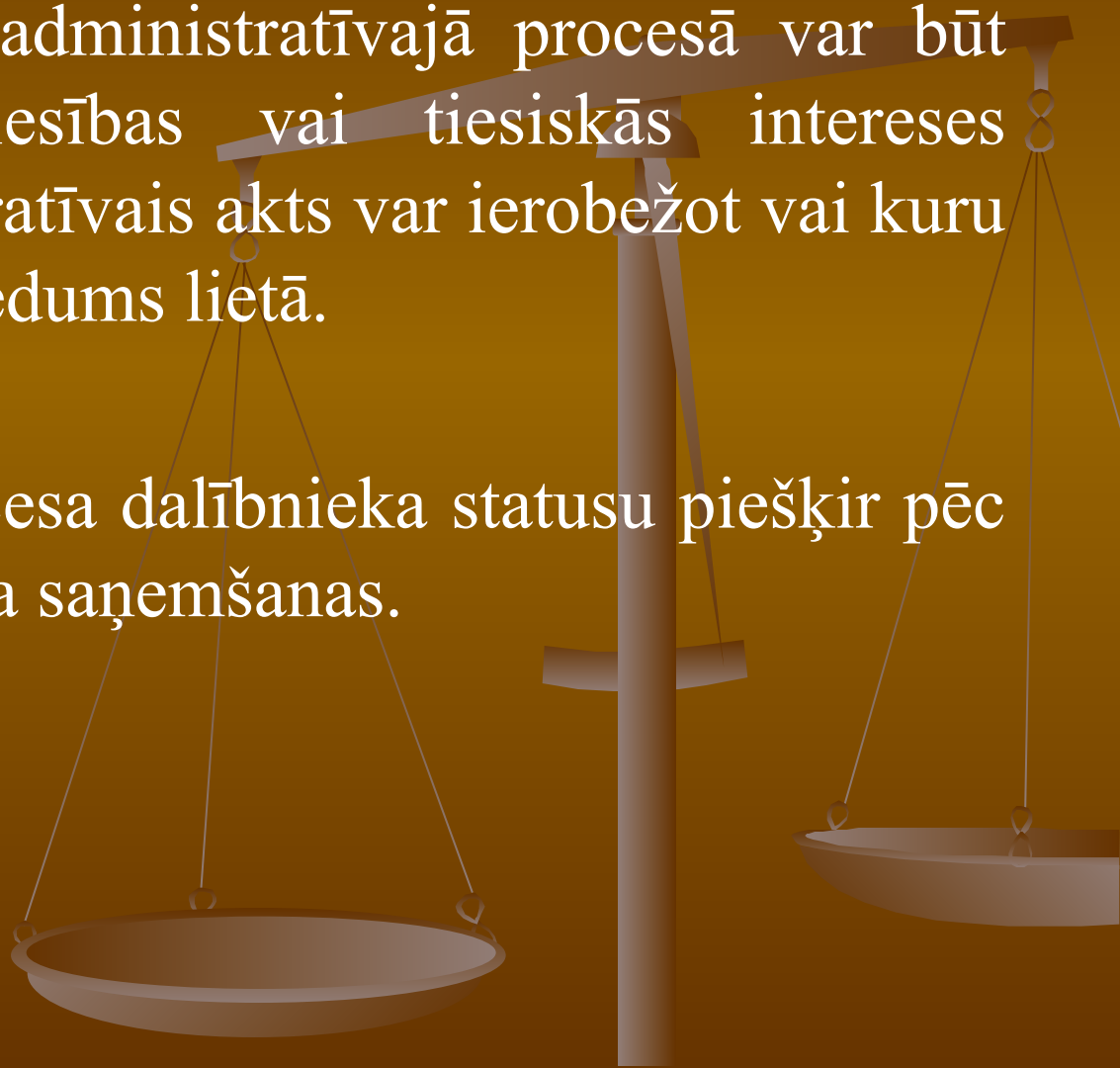
Adresāts ir persona, attiecībā uz kuru izdots administratīvais akts vai veikta (tiks veikta) faktiskā rīcība.

Trešā persona (APL 28.pants)

Par trešo personu administratīvajā procesā var būt persona, kuras tiesības vai tiesiskās intereses attiecīgais administratīvais akts var ierobežot vai kuru var skart tiesas spriedums lietā.

Administratīvā procesa dalībnieka statusu piešķir pēc personas iesnieguma saņemšanas.

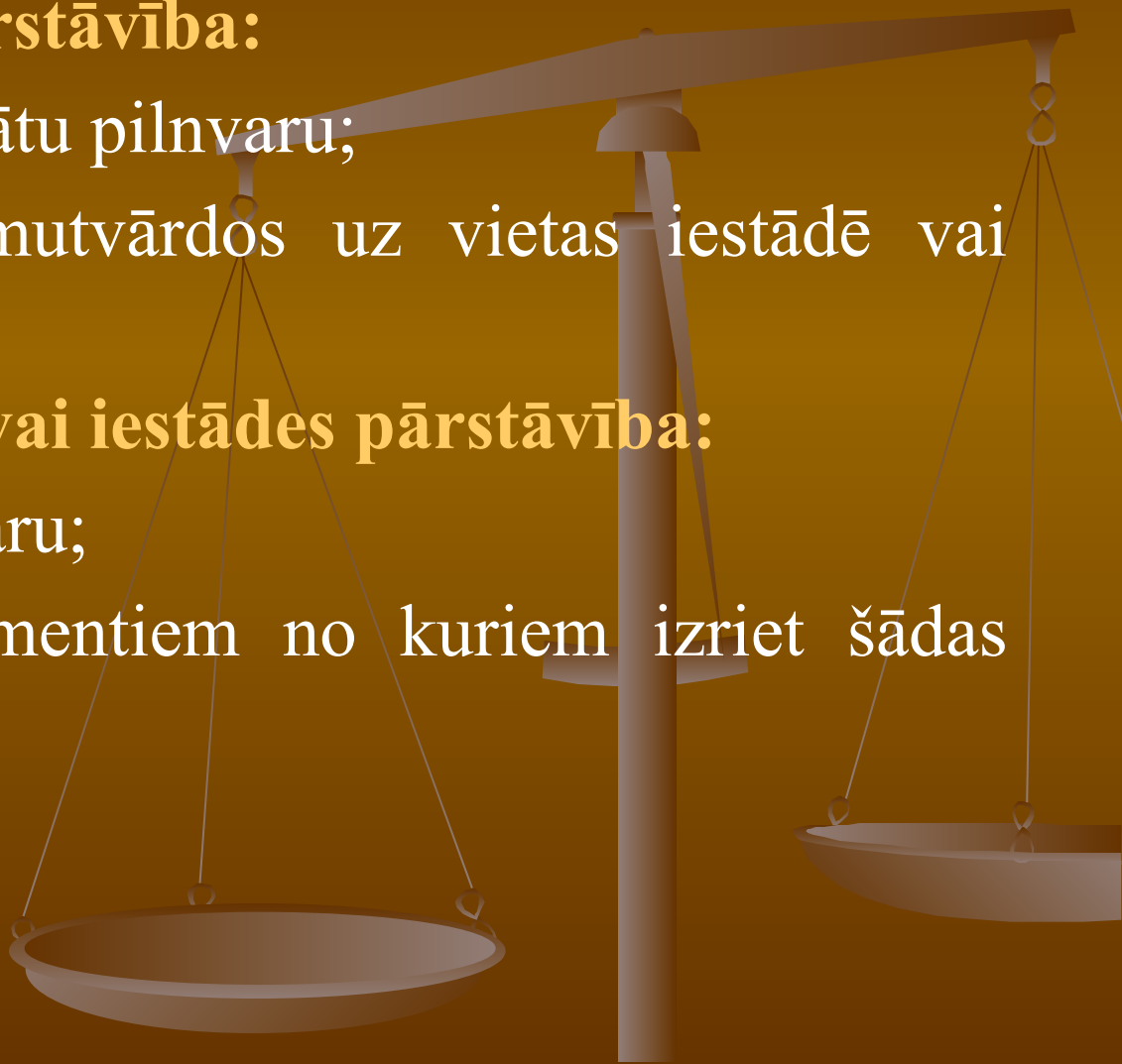
Tiesību un tiesisko interešu aizstāvis (APL 29.pants)

Fiziskas personas pārstāvība:

- ar notariāli apliecinātu pilnvaru;
- 4 pilnvaro pārstāvi mutvārdos uz vietas iestādē vai tiesā.

Juridiskas personas vai iestādes pārstāvība:

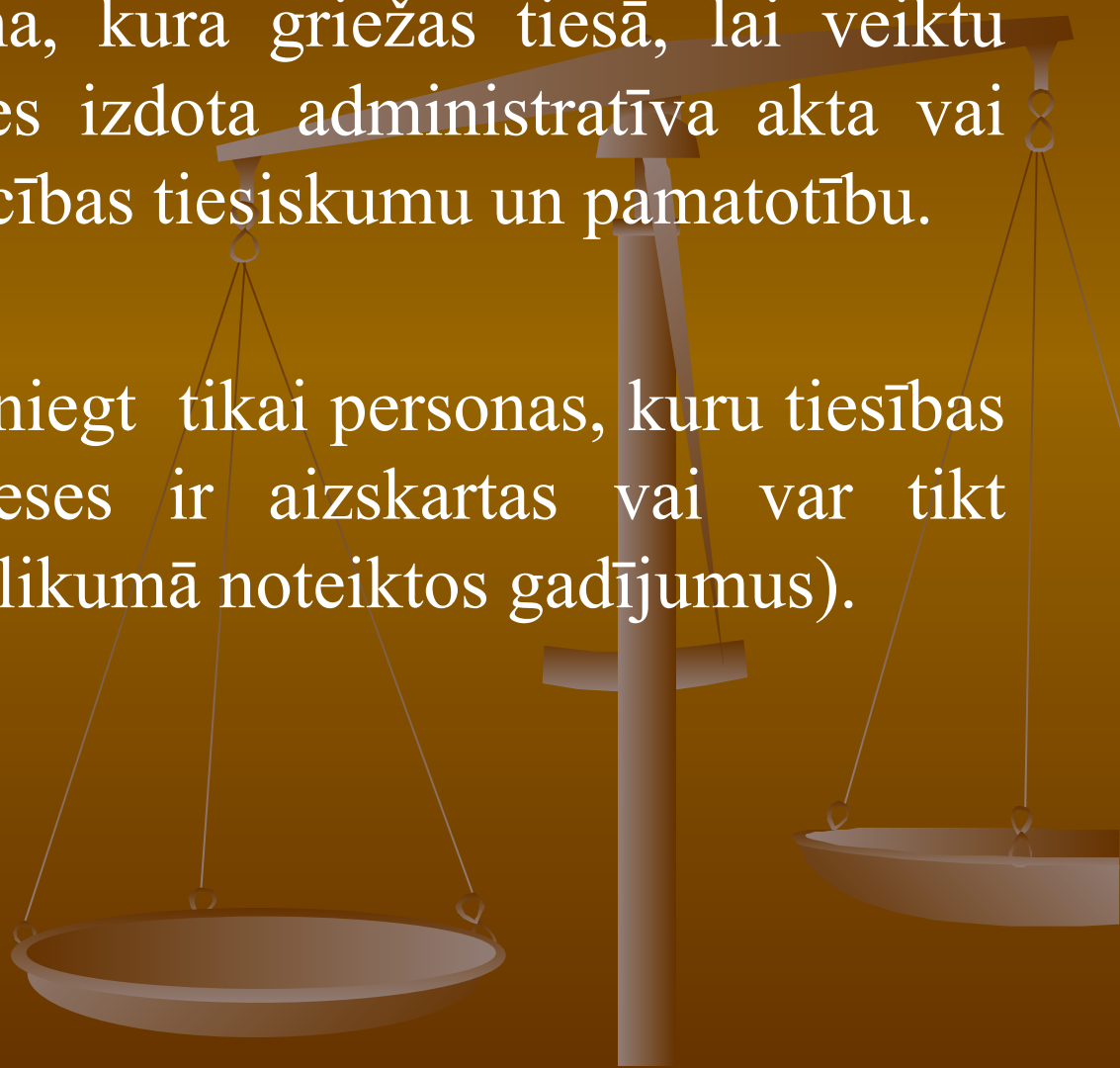
- 4 Ar rakstveida pilnvaru;
- 4 Apliecina ar dokumentiem no kuriem izriet šādas tiesības

Pieteicējs (APL 31.pants)

Pieteicējs ir persona, kura griežas tiesā, lai veiktu kontroli pār iestādes izdota administratīva akta vai iestādes faktiskās rīcības tiesiskumu un pamatotību.

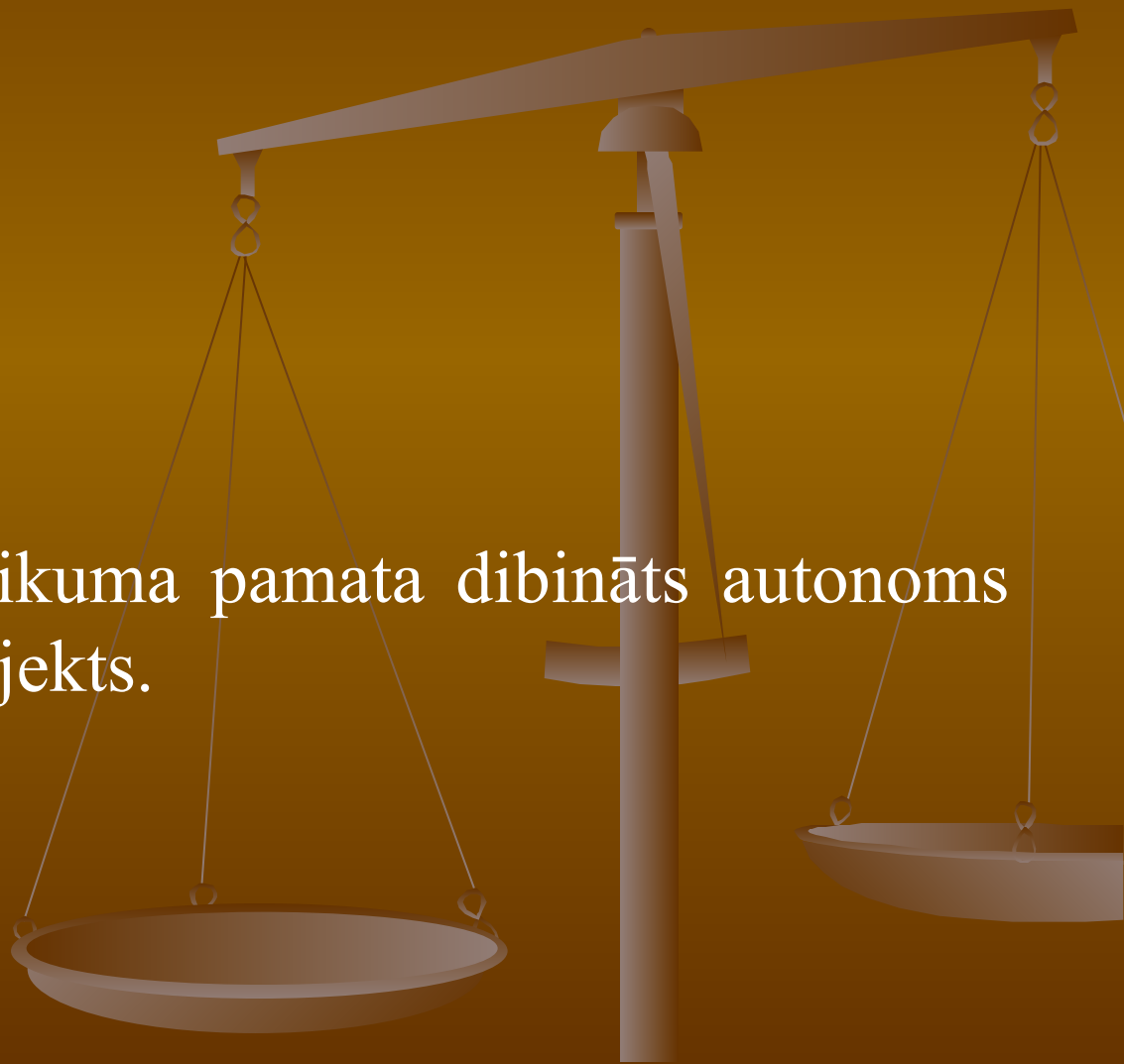
Pieteikumus var iesniegt tikai personas, kuru tiesības vai tiesiskās intereses ir aizskartas vai var tikt aizskartas (izņemot likumā noteiktos gadījumus).

Atbildētājs (APL 34.pants)

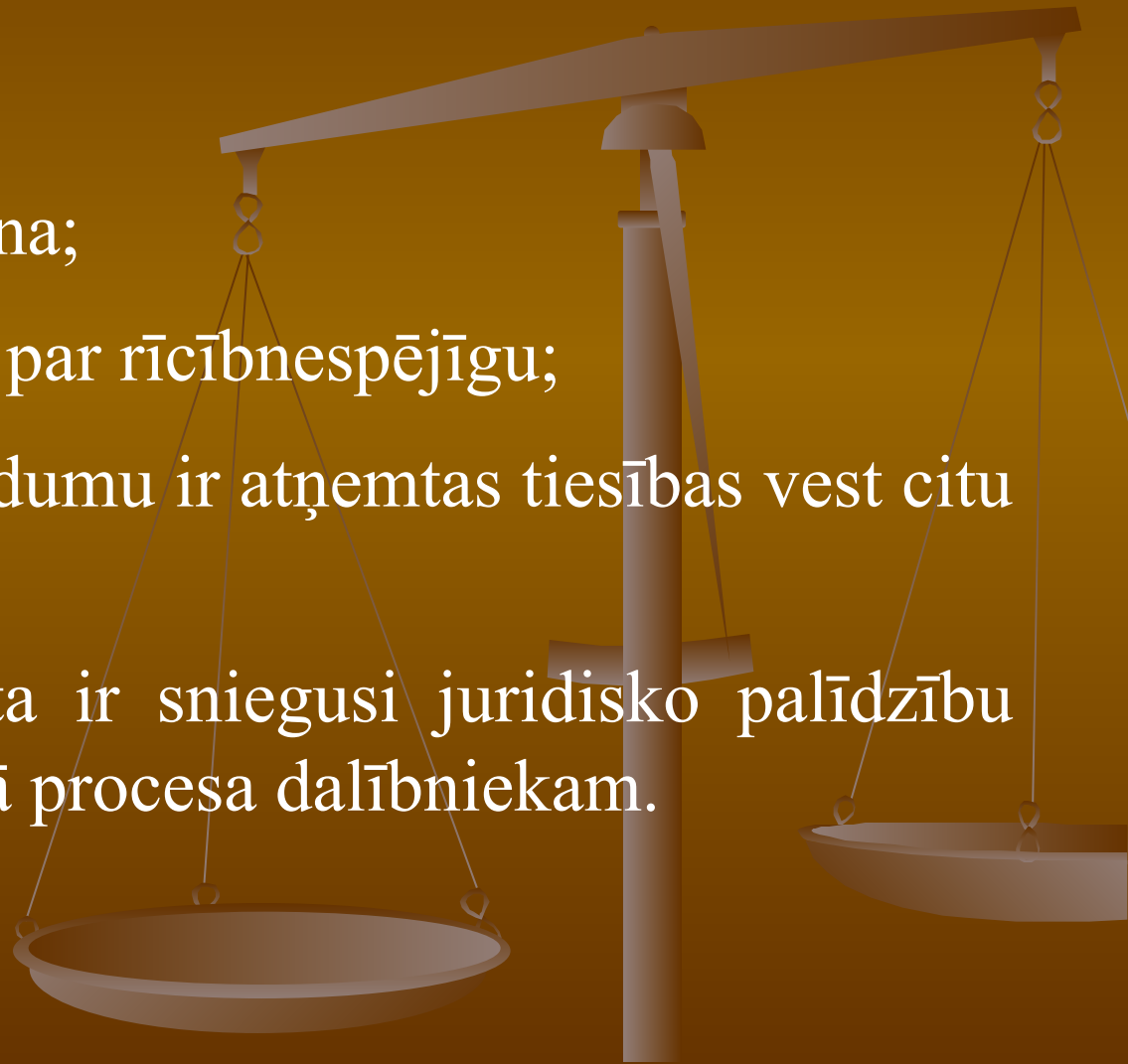
Atbildētājs tiesā ir:

- Latvijas Republika;
- pašvaldība;
- ar likumu vai uz likuma pamata dibināts autonomas publisko tiesību subjekts.

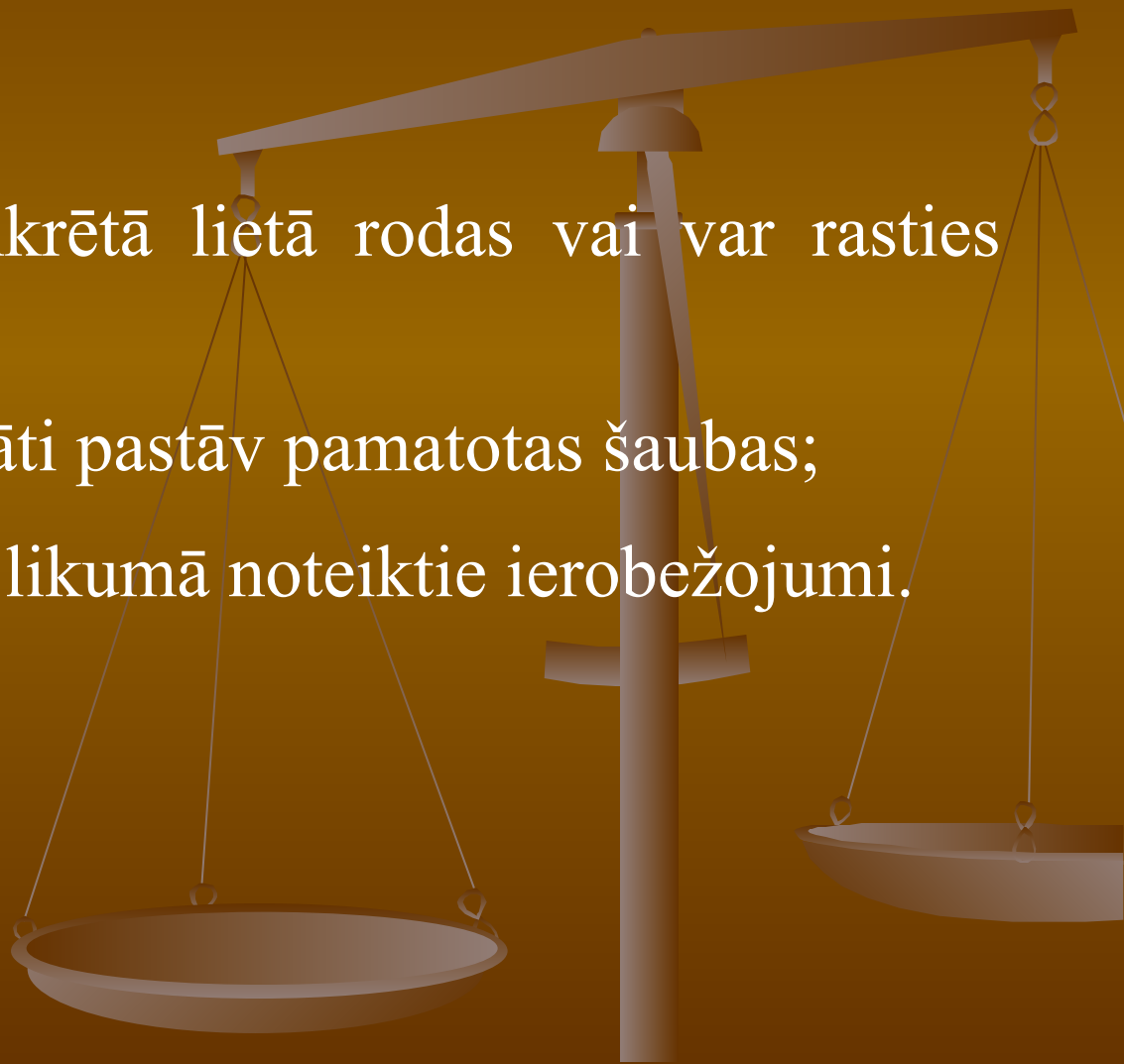
Personas, kuras nevar būt par pārstāvjiem tiesā (APL 36.pants)

- nepilngadīga persona;
- persona, kura atzīta par rīcībnespējīgu;
- kurai ar tiesas spriedumu ir atņemtas tiesības vest citu personu lietas;
- kura tajā pašā lieta ir sniegusi juridisko palīdzību citam administratīvā procesa dalībniekam.

Personas, kuras nevar pārstāvēt iestādi (APL 37.pants)

- persona, kurai konkrētā lietā rodas vai var rasties interešu konflikts;
- par kuras objektivitāti pastāv pamatotas šaubas;
- uz kuru attiecas citi likumā noteiktie ierobežojumi.

Administratīvā procesa priekšmets

- Administratīvais akts
- Iestādes faktiskā rīcība
- Uzziņa par savām tiesībām

